

ვლადიმერ

ხინჩეგაშვილი

VLADIMER KHINCHEGASHVILI

პასილ პალახაძე

ქართული ოლიმპიური ჩემპიონები
GEORGIAN OLYMPIC CHAMPIONS

პროექტის ავტორი და მთავარი რედაქტორი
ელგუჯა ბერიშვილი

THE PROJECT AUTHOR AND EDITOR-IN-CHIEF
Elguja Berishvili

პროექტის მენეჯერი
ემზარ ზენაიშვილი

THE PROJECT MANAGER
Emzar Zenaishvili

პროექტის კოორდინატორი
რუსუდან აფციაური

THE PROJECT COORDINATOR
Rusudan Aptsiauri

ტექსტი
ვასილ ბალახაძე

TEXT
Vasil Balakhadze

დიზაინი
ვახტანგ შატაიძე

DESIGN
Vakhtang Shataidze

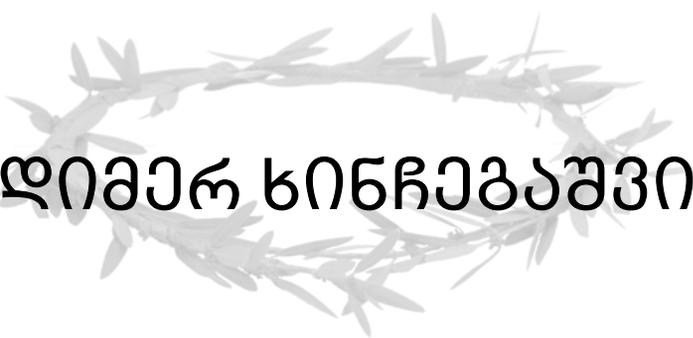
რედაქცია
ავთანდილ გურასაშვილი, ჯემალ კასრაძე, დავით ჭელიძე,
კარლო ფაჩულია, ზაალ ანჯაფარიძე, ინგა ალავეძე,
მაია ბერიშვილი

EDITORIAL STAFF
**Avtandil Gurasashvili, Jemal Kasradze, David Chelidze,
Inga Alavidze, Karlo Pachulia, Zaal Anjaparidze,
Maia Berishvili**

ფოტო
თამარ ყულუმბეგაშვილი, ლაშა კუპრაშვილი,
ალექსანდრე კოტორაშვილი. სეოკის და
ვლადიმერ ხინჩეგაშვილის ოჯახის არქივები

PHOTO
**Tamar Kulumbegashvili, Lasha Kuprashvili,
Aleksandre Kotorashvili. Archives of GEONOC
and Vladimer Khinchegashvili**

ქართველი ოლიმპიური ჩემპიონები

ვლადიმერ ხინჩეგაშვილი

2016

2016 წლის 19 აგვისტო.

ბრაზილია. რიო დე ჟანეირო. ოლიმპიური თამაშები.

ფინალური შეხვედრა 57 კგ წონით კატეგორიაში თავისუფალი სტილით მოჭიდავეთა შორის. ქართველი ფალავანი სანუკვარი ტიტულის მოსაპოვებლად იბრძვის.

ამავე წუთებში, საქართველოში, ფალავანის მშობლიურ გორში მის დედას ღვთისმშობლის ხატთან სანთელი დაუნთია, მუხლებზე მდგარი შუალამის ლოცვას კითხულობს და ღმერთს შვილის წარმატებას ავედრებს. სახლიდან რამდენიმე ასეულ მეტრში, გორის თეატრის სკვერიდან, სადაც დიდი ეკრანია დამონტაჟებული და მისი შვილის საგულშემატკივროდ თანაქალაქელები მრავლად შეკრებილან – ჯერ აქტიური ქომაგობის მაუნყებელი ხმაური ისმის, რომელიც უცებ დიდ შეძახილებსა და ოვაციებში გადაიზრდება, სულ მალე კი ყველაფერს ფარავს მანქანების საზეიმო საყვირების ხმა.

„არასოდეს მიდევნებია თვალი ლადოს ჭიდაობისთვის, არც პირდაპირ ეთერში და არც დასრულების შემდეგ, ჩანანერისთვის, რადგან ძალიან განვიცდი. 2012 წელს, ლონდონის ოლიმპიადის დროს თეატრის სკვერში დიდ ეკრანზე უჩვენეს მისი ფინალური შეხვედრა და მაშინ ამ ღია ჩვენების ორგანიზატორების ძალიან დიდი თხოვნით მივედი იქ, ოღონდ უშუალოდ შეხვედრას მაშინაც ვერ ვადევნე თვალი, მოშორებით დავდექი. ლონდონში ჩემმა შვილმა, მოგეხსენებათ, ვერცხლის მედალი აიღო, რაც, რა თქმა უნდა, არ არის უმნიშვნელო წარმატება.“

...ამჯერად, ფინალის სანახავად აღარც თეატრთან ვყოფილვარ და არც ტელევიზორი ჩამირთავს. უბრალოდ დავრჩი შინ და ლოცვების კითხვა დავიწყე. ცოტა ხანში, სკვერიდან წამოსული ოვაციებით და სიხარულის გამომხატველი ხმაურით მივხვდი, რომ ლადომ გაიმარჯვა! მერე სახლში მეზობლები, ნათესავები და ახლობლები მოვიდნენ. მილოცავდნენ შვილის ჩემპიონობას. რა თქმა უნდა, ეს ბედნიერების წუთები იყო,“ – ჰყვება ქალბატონი ქეთევან გაგნიძე, ლადო ხინჩევაშვილის დედა.

რაც შეეხება უშუალოდ ფინალურ პაექრობას, რომელიც რიოში „კაროკა არენაზე“ შედგა, ჩვენი ფალავანის პირისპირ იაპონელი რეი ჰიგუჩი დადგა.

ჰიგუჩი, როგორც ყველა იაპონელი სპორტსმენი, სწრაფი და ტექნიკური აღმოჩნდა. აღმოჩნდაო, იმიტომ ვამბობთ, რომ ამ 20 წლის მოჭიდავეს ოლიმპიადის ფავორიტებს შორის არავინ მოიაზრებდა. მეტიც, მას თითქმის არავინ იცნობდა და, შესაბამისად, კონკურენტებსაც ნაკლებად ჰყავდათ შესწავლილი. ჰიგუჩი აქამდე თავისი ქვეყნის და აზიის ჩემპიონი იყო. ოლიმპიადის ფინალში მოსახვედრად, თანაც საკმაოდ დამაჯერებლად საასპარეზოდ ეს ტიტულები თითქოს არ კმარა, მაგრამ რეიმ პროგნოზები და ვარაუდები არაფრად ჩააგდო და რიოში ცეცხლი დაანთო. ფინალამდე სავალ გზაზე შეჯიბრებას ჯერ კორეელი მსოფლიოს ორგზის ჩემპიონი იან კიონი გამოთიშა, შემდეგ – კუბელი იოვლის როდრიგესი, ბოლოს კი – ირანელი მსოფლიოს ჩემპიონი ჰასან რაჰიმი.

სწორედ რაჰიმს ელოდნენ სპეციალისტები ლადო ხინჩეგაშვილის მეტოქედ ოქროს მედლისთვის გადამწყვეტ, ფინალურ პაექრობაში. ლადოსაც იგივე მოლოდინი ჰქონდა და თანაგუნდელებს და მწვრთნელებს რომ უთქვამთ – იაპონელმა რაჰიმს მოუგო და ფინალში მას ხვედებო – ხუმრობა ეგონა.

ოქროს მედლისთვის მებრძოლი ქართველის და იაპონელის შეხვედრა, ამ უკანასკნელის აქტიურობით დაიწყო. რეიმ სცადა შეტევით განეიარაღებინა ტიტულიანი მონინალმდეგე. ფინალში გასული მოჭიდავე სუსტი რომ არ იქნებოდა, რა გასაკვირია, მაგრამ ჰიგუჩი, იმაზე კერკეტი კაკალი გამოდგა, ვიდრე ჩვენ და მისი მეტოქე ქართველი წარმოვიდგენდით. ხინჩეგაშვილი უცნობ მონინალმდეგეს ფაქტობრივად სწორედ ახლა სწავლობდა და იქვე მისი თავბრუდამხვევი იერიშებისგან თავის დაცვაც უწევდა.

ჰიგუჩიმ სანყის ორ წუთში ფეხში ორი სახიფათო შესვლა შეძლო, ორივეჯერ ახლოს იყო ქულების მოპოვებასთან, მაგრამ გამოცდილმა ქართველმა თავი დაიძვრინა არასახარბიელო სიტუაციიდან. იქვე, მსაჯმა ია-

პონელს აქტიურობა დაუფასა და ხინჩეგაშვილს 30-წამიანი საჯარიმო დრო ჩაურთო, რისი გასვლის შემდეგაც ქულით რეი დანინაურდა.

მან მეორე პერიოდიც აქტიურად დაიწყო. ისევ შევიდა ფეხში და ამჯერად უკვე შეძლო ჩვენებურის ორქულიანზე გადაგდება – 0:3. ეს უკვე საგანგაშო გახლდათ, რადგან დრო ცოტა რჩებოდა და, რაც მთავარია, ჰიგუჩი ძალიან უხერხული მეტოქე ჩანდა. ანგარიშის მიუხედავად, იაპონელმა ისევ განაგრძო აქტიურობა, რადგან იცოდა, რომ უძლიერეს ქართველ მეტოქესთან პაექრობისას დროის გაყვანაზე ზრუნვა ვერ იქნებოდა ხეირის მომტანი, მაგრამ მალევე გაირკვა, რომ ასე გაგრძელებაც ვერ ყოფილა მისთვის სახეირო. შევიდა კიდევ ერთხელ ფეხში იაპონელი, მაგრამ გამოეცალა მას ლადო, წინიდან მოექცა, ორივე ხელი ჩაავლო და ფიზიკური ძალის ხარჯზე მისგან ზურგსუკან, ყირამალა გადააგდო – 2:3. იქვე, პარტერში გაგრძელებული ბრძოლისას „ჯვარის“ მომზადება დაიწყო, ოღონდ ვერცხლისწყალივით მოძრავი მეტოქე ხელიდან დაუსხლტა.

მალე მსაჯებმა ახლა უკვე რეის ჩაურთეს საჯარიმო 30-წამიანი დრო, რომლის „მშრალად“ ჩავლის შედეგად ანგარიში 3:3 გახდა. შეხვედრის დასრულებამდე დარჩენილი იყო 40 წამი. ბოლო ქულით გამარჯვება ლადოს რჩებოდა...

„სიმაღლე გითხრათ, ჰიგუჩის სუსტი წერტილი ვერც მოვუნახე. ძლიერია, სწრაფი და ტექნიკაც კარგი აქვს. ფეხში საერთოდ კარგად შევდივარ, მასთანაც ორივე ფეხში ვცადე შესვლა, მაგრამ არ გამომივიდა. მერე იაპონელი თავად გადმოვიდა შეტევაზე და ისეთი პოზიციიდან, საიდანაც მოწინააღმდეგეთა 90 პროცენტი ქულას ვერ მიღებს, შეძლო შედეგის მიღწევა. მივხვდი, რომ ერთადერთი, რის ხარჯზეც იმ სიტუაციაში მოგება შეიძლებოდა – ჩემი გამოცდილება იყო. სწორედ გამოცდილების ხარჯზე, მეორე პერიოდში რეი კონტრილეთზე დავიჭირე და ორი ქულა ავართვი. ბოლოს კი, ჩემთვის სასარგებლო ანგარიში კარგად შევინარჩუნე,“ – იხსენებს ფინალს ლადო.

შეხვედრის დასასრულს იაპონელის სეკუნდანტებმა გასაპროტესტებლად „ჩელენჯი“ შემოაგდეს ხალიჩაზე, ვითომდა ქართველი წესების დარ-

ღვევით აჩერებდაო მოწინააღმდეგეს. თუმცა მსაჯებმა ვერც ვიდუგამე-ორებაზე გამოიტანეს ჰიგუჩისთვის სახიერო ვერდიქტი და წესების თანახმად, უსაფუძვლო პროტესტისთვის იქით დასაჯეს იაპონელი კიდევ ერთი ქულით.

საბოლოო ანგარიშია 4:3 ლადო ხინჩეგაშვილის სასარგებლოდ და გორელი მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონი – რიოში უკვე ოლიმპიური ჩემპიონი გახდა!

ლადომ რიო დე ჟანეიროს არენაზე ყველა შეხვედრა ისე ჩაატარა, რომ ქულის მოსაპოვებლად მოძალებულ მოწინააღმდეგეს ერთ ან ორ ქულას კი ატანდა, მაგრამ იქვე ამზადებდა ნიადაგს შეხვედრის საბოლოოდ სათავისო შედეგით დასამთავრებლად და რაც მთავარია, ამას ყოველთვის წარმატებით ახერხებდა.

„ლადო ცალკეულ შეხვედრებში ქულებს რომ კარგავდა, თანაგუნდელებს, ყველას გვჯეროდა, რომ ეს ერთგვარი ტაქტიკური სვლა იყო და ბოლოს აუცილებლად მიაღწევდა გამარჯვებას. მიხარია, რომ ეს მართლა ასეც მოხდა და ის ოლიმპიური ჩემპიონი გახდა!“ – გვითხრა შემდეგ გენო პეტრიაშვილმა.

ფინალამდე ხინჩეგაშვილმა სამი მოწინააღმდეგე დაამარცხა.

პირველი მეტოქე ყაზახი ნურისლამ სანაევი გახლდათ. მასთან მსოფლიოს 2015 წლის ჩემპიონატზეც მოუწია პაექრობა და იქაც სძლია, ოღონდ მაშინაც მძიმე ბრძოლაში – 7:5.

„სანაევი აგრესიული სტილის მოჭიდავე და მეტად უხერხული მოწინააღმდეგეა,“ – ამბობს ლადო.

მათი პაექრობა ფრთხილი ურთიერთჭიდილით დაიწყო. ყაზახმა ერთხელ ფეხში შესვლა შეძლო, მაგრამ ქართველმა თავი კარგად დაიცვა. პირველად საჯარიმო 30-წამიანი დრო ხინჩეგაშვილს ჩაურთეს. სანაევი 1 ქულით დაწინაურდა, თუმცა მალე ქართველმა მეტოქე ფეხიდან აიყვანა, ორქულიანზე დააგდო და პერიოდი თავის სასარგებლოდ დაასრულა. მე-

ორე პერიოდი ისევ ხინჩეგაშვილის შესამჩნევი აქტიურობით დაიწყო. მსაჯებმა სანაევს პასიურობისთვის საჯარიმო დრო ჩაურთეს. ლადო კვლავ შეტევაზე გადავიდა – ჯერ ქულა მოიპოვა, ამას მოწინააღმდეგის პასიურად ჩავლილი 30 წამის შედეგად მიღებული ქულა დაემატა და ანგარიში 4:1 გახდა. დარჩენილ დროში მან ყაზახს ბოლო შემოტევისას მშვიდად „გაატანა“ 2 ქულა და შეხვედრა გამარჯვებამდე მიიყვანა.

მეოთხედფინალში ლადოს მოწინააღმდეგე კარგად ნაცნობი ფალავანი, აზერბაიჯანელი ჰაჯი ალიევი გახლდათ. მას ხინჩეგაშვილი ბევრჯერ შეხვედრია, რადგან უმცროსი ასაკიდან მოყოლებული, არაერთხელ დადგნენ ერთმანეთის პირისპირ. ალიევს 61 კგ-ში მსოფლიოს ჩემპიონის ტიტული ზედიზედ ორი წელიწადია არ დაუთმია. მართალია, იგი რიოში 57 კგ-ში ასპარეზობდა, მაგრამ, ცხადია, იქაც მიზნად მხოლოდ ჩემპიონობას ისახავდა.

„კარიოკა არენაზე“ ძველმა კონკურენტებმა მოლოდინისამებრ უშეღავათო ბრძოლა შესთავაზეს პუბლიკას. მაყურებელმა პირველად ქართველის შეტევა იხილა, რომელსაც იმ ეპიზოდში ძლივს დაუსხლტა აზერბაიჯანელი. აქტიურობის მიუხედავად, მსაჯმა საჯარიმო 30 წამი ჩვენებურს ჩაურთო და ნახევარ წუთში ჰაჯიმ ქულაც მიითვალა. მეორე პერიოდის დასაწყისშივე ხინჩეგაშვილმა ალიევი დაბლაჭედში ჩაიყვანა, თუმცა არბიტრმა ყველასთვის მოულოდნელად არც ქულა გაიმეტა ქართველისთვის და მეტიც, დგომში შეხვედრის გაგრძელებისკენ მიუთითა.

მაშინ ნუგზარ სხირელმა პროტესტის ნიშნად „ჩელენჯი“ შეაგდო ხალიჩაზე, რასაც ლადო კმაყოფილი არ შეხვედრია.

„რა თქმა უნდა, ის ორი ქულაც მეკუთვნოდა და მსაჯს დაბლაჭედში პაექრობის გაგრძელების საშუალებაც უნდა მოეცა, მაგრამ „იცოდა“ რა დროს უნდა შევეჩერებინე და ვეჭვობდი, რომ ობიექტური არც სხვა ეპიზოდში იქნებოდა. შესაბამისად, პროტესტის იმედი ნაკლებად მქონდა და „ჩელენჯის“ შემოგდება ამიტომ არ მომეწონა. თუმცა, კიდევ ერთხელ გამოჩნდა, რომ მოჭიდავის უპირატესობა ისიცაა, როცა სეკუნდანტი გამოცდილი და თავის თავში დარწმუნებული ჰყავს,“ – კმაყოფილი ამბობს ლადო.

მსაჯების მოქმედებები მართლაც არაობიექტური ჩანდა, მაგრამ ამ ეპიზოდში ლადოს სასარგებლო 2 ქულას თავი ვერ აარიდეს – 2:1. ანგარიშში ჩამორჩენილ ალიევს შეტევის გარდა ალარაფერი დარჩენოდა, ამიტომ უმაღლესი კიდეც ხინჩეგაშვილს, თუმცა საპასუხოდ ლადოსგან ჩინებულ „შემოვლა“ მიიღო – ესეც 2 ქულა ქართველის აქტივში და ანგარიში 4:1 გახდა. მაღალი კლასის მოჭიდავეს შეხვედრის დასრულებამდე ორი წუთით ადრე საქულიანი უპირატესობის ხელიდან გაშვება თვით ალიევს დონის ფალავანთანაც არ სჩვევია. ლადო ტემპის დაგდებას მოზომილად შეუდგა და მართალია, აზერბაიჯანელმა პაექრობის მიწურულამდე ანგარიში მინიმუმამდე შეამცირა, მაგრამ ნათელი იყო, რომ ქართველის მომგები ის არ ჩანდა და ვერც გაიმარჯვა.

შეხვედრის დასაწყისში ქულების „გაცემის ტრადიციას“ ხინჩეგაშვილმა არც ნახევარფინალში უღალატა. ფინალამდე ერთ ნაბიჯში მყოფს მონინალმდევე ბულგარელი მოჭიდავე, მსოფლიოს ჩემპიონატების ორგზის პრიზიორი ვლადიმირ დუბოვი ჰყავდა. პირველივე წუთის მიწურულს დუბოვი 4:0 იყო დანიშნურებული! ამის მიუხედავად, ჩვენმა ფალავანმა კიდე ერთხელ გამოავლინა თავისი მაღალი კლასი და აუღელვებლად შეუდგა მეტოქის დასაჯაბნად მუშაობას. პერიოდის დასრულებამდე ჯერ ფეხში ჩასულმა გადაატრიალა ბულგარელი და ორქულიანი დაიმსახურა, ბოლოს კი კარგად მოამზადა მორიგი შეტევა, რომელიც სულაც 4 ქულის მოპოვებით დასრულდა და საბოლოო ანგარიში 8:4 გახდა.

„დუბოვს უშუალოდ პირველად ვეჭიდავე, მაგრამ ერთი და იგივე შეჯიბრებაზე არაერთხელ გვიასპარეზია, ვიცნობ მის სტილს, ფიზიკურად საკმაოდ ძლიერია. განსაკუთრებით დასაწყისში მოდის ჯიქურ, ამიტომ ველოდი, რომ ქულას ამართმევდა, ოღონდ, რასაკვირველია, 4 ქულის დაკარგვას სულაც არ ვგეგმავდი. თუმცა დაველოდე ჩემს დროს, ავიღე ხელში ინიციატივა და ქულების იმაზე მეტი რაოდენობა დავაგროვე, ვიდრე დაკარგული მქონდა,“ – იხსენებს ჩემპიონი.

წლების წინათ ხინჩეგაშვილის პირადმა მწვრთნელმა ნუგზარ სხირელმა მითხრა: „ლადო ანგარიშში თუ ჩამორჩა, მისი მარცხის არ მეში-

ნია, რადგან ხასიათიდან გამომდინარე, რამდენად უცნაურადაც არ უნდა მოგეჩვენოთ, სწორედ იმ დროს უფრო მატულობს მისი გამარჯვების შანსი“.

საბოლოოდ, ხინჩეგაშვილის ოლიმპიური ბატალიები კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე დგომით და ოქროს მედლის პირდაპირი მნიშვნელობით კბილით გასინჯვით დასრულდა.

„შეუდარებელია, როდესაც რომელიმე შეჯიბრებაზე და მით უფრო ოლიმპიურ თამაშებზე მშობლიური ქვეყნის დროშას ყველაზე მაღლა სწევენ და ჰიმნზე მთელი დარბაზი ფეხზე დგება!“ – ამბობს ლადო ხინჩეგაშვილი.

საქართველოს ეროვნული ნაკრების მთავარი მწვრთნელი რევაზ მინდორაშვილი თავის გუნდში პირველ ყოვლისა სწორედ ხინჩეგაშვილისგან ელოდა ოქროს მედალს. მწვრთნელს ორმაგად უხაროდა გორელის წარმატება. ეს მისი აღიარებაც იყო, რადგან ოლიმპიურმა ჩემპიონმა, ახლა უკვე მწვრთნელის ამპლუაში, ოლიმპიური ჩემპიონის მწვრთნელის ტიტულიც დაიმსახურა.

მამის გზა

ზუსტად 1999 წლიდან დაიწყო...

გორში, წყაროსუბნიდან სპორტსკოლისკენ გზას პატარა ბიჭი ხალისით მიუყვებოდა. ამ გზაზე მამამისსაც ბევჯერ გაევილო. ზოგჯერ პატარასაც წაიყვანდა ხოლმე დარბაზში – იქაურობას აჩვენებდა. მამა-შვილს ერთმანეთი ძალიან უყვარდათ, თუმცა ურთიერთობა დიდხანს არ დასცალდათ. ბიჭი 8 წლის იყო, როდესაც მამა გარდაიცვალა და არა მხოლოდ სპორტული დარბაზისკენ, არამედ სულაც ცხოვრების გზაზე სასიარულოდ დედის ამარა დატოვა.

პატარას მოსწონდა მშობლის მიერ ათასჯერ გავლილ ბილიკზე სიარული. თანაც, გზად შემხვედრი მამის ნაცნობებისგან ყოველთვის დიდ სით-

ბოს გრძნობდა. დარბაზში შესვლამდე, სპორტსკოლასთან შეკრებილი უფროსები აუცილებლად გამოელაპარაკებოდნენ, მოიკითხავდნენ და მოეფერებოდნენ ხოლმე, ხოლო თუ რომელიმე იქ მყოფი პატარას ვერ სცნობდა, ეტყოდნენ:

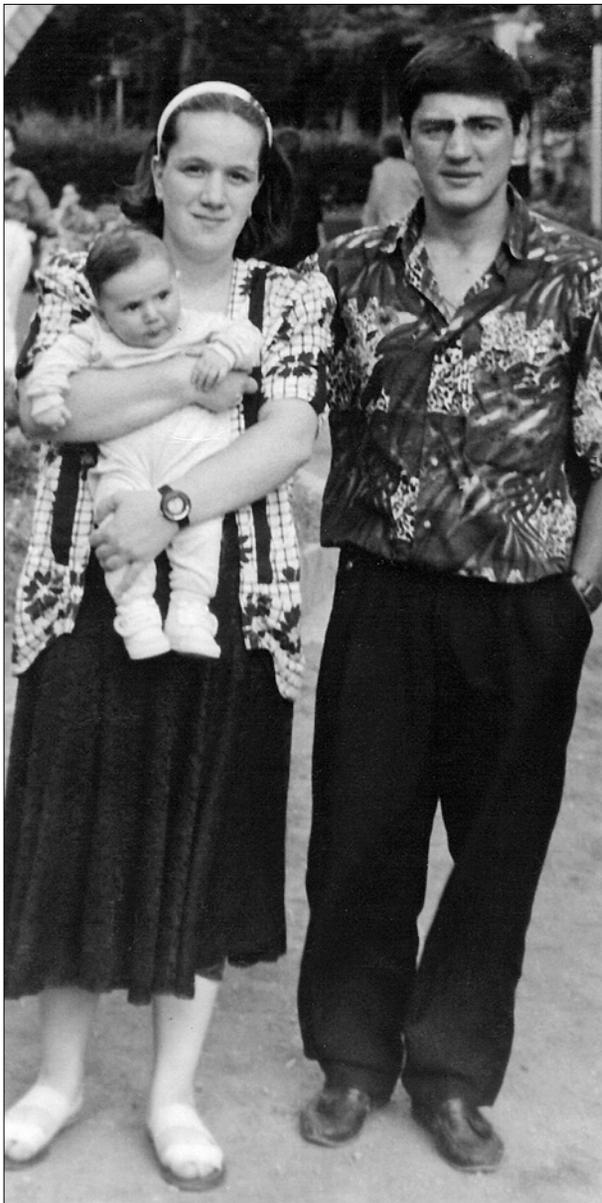
– არ იცნობ? ეს ვაჟკაცი მიუღერასია!

ლადოს მამა, გიორგი ხინჩეგაშვილი, გორში ყველა მეტსახელ „მიუღერათი“ რომ იცნობდა (გერმანული ფეხბურთის ვარსკვლავის, გერდ მიუღერის ქომაგობის გამო) წლების განმავლობაში სწორედ გორის სასპორტო სკოლის თავისუფალი სტილით მოჭიდავეთა დარბაზში ვარჯიშობდა ნუგზარ სხირელთან.

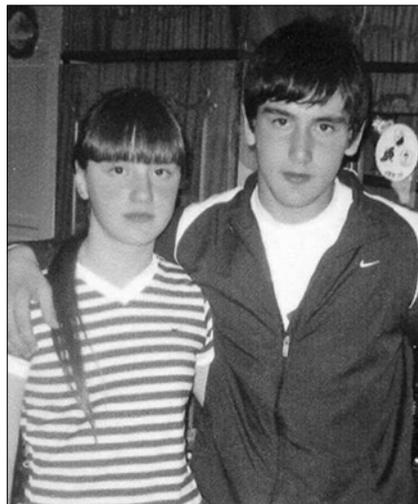
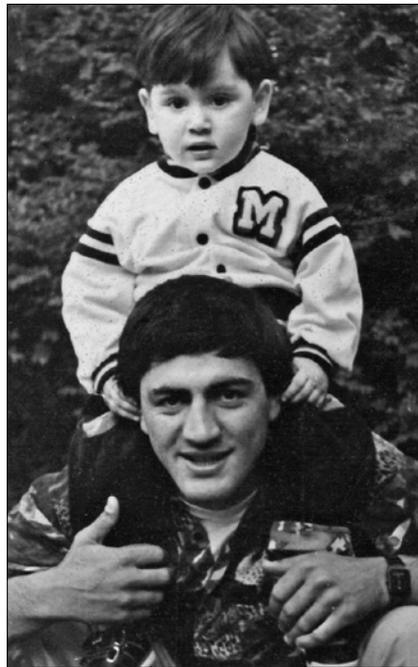
„თავდაპირველად „მიუღერა“ სხვა დარბაზში ვარჯიშობდა. ჩემთან მისი მეგობრები მეცადინეობდნენ და ერთ დღესაც სწორედ მათ მოჰყვა. მთხოვა მიმიღეთო. მე უარი ვუთხარი, რადგან არ მინდოდა სხვისი მოსწავლე მიმეთვისებინა. გარკვეული ხნის მერე მისი მეგობრებისგან გავიგე, რომ აღარც სხვა დარბაზში დაბრუნებულა და სულაც სპორტის გარეშე იყო დარჩენილი. ამიტომ გადავწყვიტე ისევ ჩვენთან მომეყვანა. მრავალმხრივი შესაძლებლობების სპორტსმენი იყო, ძლიერი და ტექნიკური. დიდი ხანი არ გამხდარა საჭირო იმის შესამჩნევად, რომ მისი პერსპექტივა დამენახა,“ – იხსენებს ბატონი ნუგზარი.

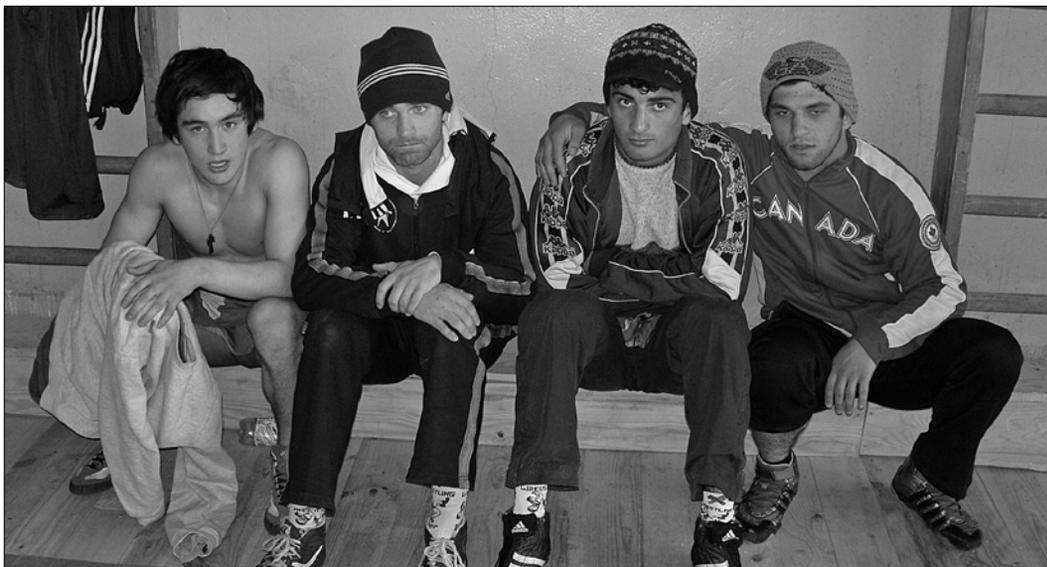
ახალგაზრდა მოჭიდავეს ტალანტი ჰქონდა, შემართებით ვარჯიშობდა და არც ტურნირებზე მოპოვებულმა წარმატებებმა დააყოვნა. გიორგიმ ჭაბუკებსა და ახალგაზრდებში არაერთი კარგი ტურნირი მოიგო, გახდა საქართველოს ჩემპიონი, ყოფილი საბჭოთა კავშირის ჩემპიონი და საკავშირო ნაკრებშიც დაიმკვიდრა ადგილი.

ნუგზარ სხირელი: „გიორგი რთული ხასიათის იყო და მის მიმართ განსაკუთრებული მიდგომა მჭირდებოდა, თუმცა როდესაც საქმე დისციპლინას და გაუთვალისწინებელ მარცხს ეხებოდა ყველას მიმართ მკაცრი ვიყავი. ასეთ დროს, თუ მიუღერა დააშავებდა რამეს, მოვიდოდა, მხარზე თავს დამადებდა და მობოდიშებით მეტყოდა – არა უშავს ნუგზარ მასწ, მერე გამოვასწორებო. მისი იმედი მუდამ მქონდა. ყოველთვის შესამჩნევი იყო მისი

„ლადო სპორტულ ოჯახში გაიზარდა. ფალავანი მამა – გიორგი ხინჩეგაშვილი ახალგაზრდებში მსოფლიოს ჩემპიონი იყო. დედა – ქეთევან გაგნიძე სკოლაში სწავლის პერიოდში კალათბურთს თამაშობდა და სკოლებს შორის პირველობებშიც ხშირად მონაწილეობდა. ლადოს და, მასზე სამი წლით უმცროსი გვანცა კი მოცურავე იყო და საქართველოს ჩემპიონობა არაერთხელ მოუპოვებია.“

„ბავშვობაში სულ ფეხბურთს ვთამაშობდით მეგობრები. საერთოდ მამასავით ძალიან მიყვარდა ფეხბურთი. ჭიდაობაც მიყვარდა, თუმცა ქალაქში, ეზოში ხომ ვერ ვიჭიდავებდით და ჩვენც ბურთთან უფრო ვმეგობრობდით.“

ტექნიკა და იმპროვიზაციის საოცარი უნარი, რაშიც, სხვათა შორის, მამას ძალიან ჰგავს ლადო.“

ერთხელ, რუსეთში ტურნირზე ჭიდაობდა გიორგი. მწვრთნელი მას გამარჯვების კანდიდატად მიიჩნევდა, მაგრამ ფინალამდე, ერთ-ერთი შეხვედრისას მონინალმდეგემ ორივე ფეხით ისეთ პოზიციაში დაიჭირა, რომ თავის დაღწევა შეუძლებელი ჩანდა. ამან სხირელი გააბრაზა და შეგირდს დაუყვირა:

– მიუღერ, რას აკეთებ, ბიჭო?

თუმცა ფალავანმა, რომელიც ამ დროს ორივე ხელით ხალიჩაზე იყო დაყრდნობილი, ერთი ხელი ასწია და მწვრთნელს ანიშნა – ყველაფერი რიგზეაო. მერე, იქვე უჩვეულო მოძრაობა გააკეთა, დაუსხლტა მეტოქეს, ამოტრიალდა და იქით დაანვინა სუფთაზე!

პარტერში ჭიდაობისას მიუღერას ერთი მცდარი მოძრაობა ახასიათებდა, თურმე, ფეხს წინ დგამდა თავთან ახლოს, რა დროსაც ყულფში აყოლებდნენ, ანუ თავს და ფეხს უკრავდნენ.

„ვთხოვდი გაეთვალისწინებინა, რომ ამ სიტუაციაში არ ჩავარდნილიყო, მაგრამ პოზიციურად მაინც ხშირად დგებოდა ისე, რითაც მერე ყულფში აყოლებდნენ. ვერაფრით რომ ვერ მოვაშლევინე, საშველად საჭიდაო ლიტერატურას მივამართე. ვეძებე და ვნახე ამისგან თავდასაცავი გამოსავალი, თუმცა წიგნში მოცემული მოძრაობა სინამდვილეში ძალიან ძნელი შესასრულებელი გახლდათ. მიუხედავად ამისა, გიორგიმ იგი მშვენივრად დახვეწა და შემდეგ, თავისი უწინდელი მცდარი მოქმედება უკვე ფაქტობრივად კოზირად, თავისივე ხაფანგში მონინალმდეგის შესატყუებლად აქცია.“

ბატონი ნუგზარი გიორგის გულჩათხრობილ ხასიათზეც მიუთითებს:

„ხშირად ვნახავდი ხოლმე ჩაფიქრებულს. ერთხელ, საბჭოთა კავშირის ახალგაზრდული ჩემპიონატი ტარდებოდა ჩაპაევოში. იჭიდავა შვიდი შეხვედრა, ყველა მოიგო და თან დიდი უპირატესობით! ფინალში სულაც 13:0 სძლია მონინალმდეგეს. რომ გამოვიდა ფინალიდან, იმის ნაცვლად რომ ეზეიმა, დარბაზი დატოვა. შევედი გასახდელში და ვხედავ, იქ ზის მარტო, ჩაფიქრებული.“

გიორგი ხინჩეგაშვილი ორჯერ გახდა მსოფლიოს ჩემპიონი ახალგაზრდებს შორის. სამწუხაროდ, წარმატებული კარიერა დიდებში ვეღარ გააგრძელა რივიანად. მხრის ტრავმა მიიღო, დიდხანს ვერ მოიხრინა და მერე სულაც დაანება ვარჯიშს თავი.

1999 წელს კი გარდაიცვალა...

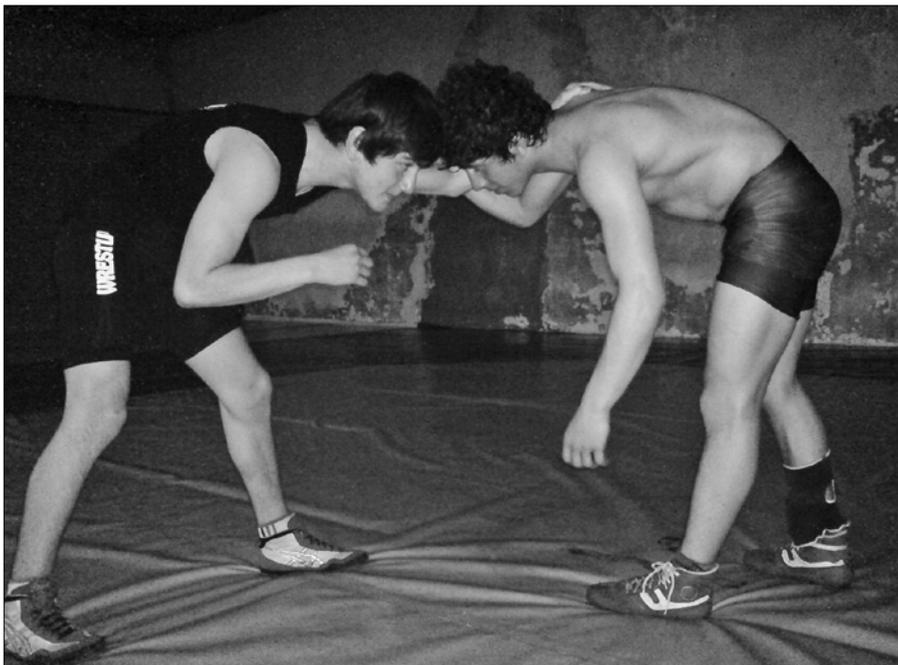
პირველი გამარჯვებები

ლადო ჭიდაობაზე 8 წლის ასაკში, მამის გარდაცვალების შემდეგ მივიდა. „მიუღერას ბიჭს“ თავადაც ფეხბურთი იტაცებდა (სპორტის ამ სახეობის მიმართ სიყვარული არც ახლა განელებია), მაგრამ ისევ და ისევ ჩემპიონი მამის შვილობის გამო საჭიდაო დარბაზში აღმოჩნდა, პირველ ყოვლისა – მამის მეგობრების ხელშეწყობით.

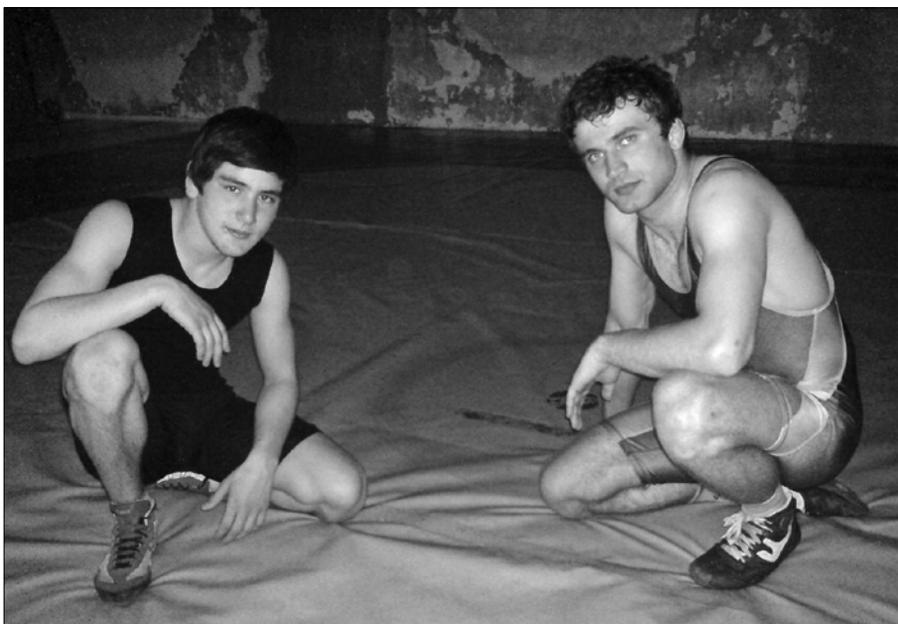
„ბავშვობაში მახსოვს, სულ ფეხბურთს ვთამაშობდით მეგობრები. საერთოდ მამასავით ძალიან მიყვარდა ფეხბურთი. ჭიდაობაც მიყვარდა, თუმცა ქალაქში, ეზოში ხომ ვერ ვიჭიდავებდით და ჩვენც ბურთთან უფრო ვმეგობრობდით. საფეხბურთო კარად ავტოფარეხის კარს ვიყენებდით. კალათბურთის ფარისთვისაც ვპოულობდით რამე შესაბამის დეტალს ეზოში და ასე აქტიურად ვერთობოდით. ისე კი, ნანახი მაქვს ჩემი ბავშვობის ვიდეოები, რომელიც ნათესავებთან სხვადასხვა საღამოებზეა გადაღებული – სხვა ბავშვები ჩვეულებრივ ერთმანეთში რომ თამაშობენ, მე ვცდილობ ყველას ვეჭიდავო. შესაბამისად, ჭიდაობისკენ მიდრეკილებაც მქონდა.

დარბაზში მისვლიდან მალევე ყველამ იცოდა ვისი შვილი ვიყავი და მათ გულთბილ დამოკიდებულებას მუდამ ვგრძნობდი.“

ახალმა რეჟიმმა, დატვირთვებმა და სხვა სიახლეებმა პატარა ლადოს ცხოვრება მნიშვნელოვნად შეცვალა. ყველაფერს შეგუება დასჭირდა, თუმცა ბიჭს არასოდეს დაუჩივლია და დროის სვლასთან ერთად, საჭიდაო დარბაზში ყოფნა სულ უფრო სიამოვნებდა.

ლადოს ბავშვობაში შე-
ჯიბრების მოგება
რატომაც უჭირდა. არა-
და, კარგად ჭიდაობდა,
შემართება და ტექნიკა
არ დაეწინაურებოდა, თუმცა
გამარჯვებამდე მუდამ
რალაც აკლდებოდა. გვიან
გაიხსნა.

პირველი ღირებული
გამარჯვება ზარბეც ბე-
რიაშვილის სახელობის
ტურნირი იყო.

PI OH

adidas

TEAM
FS
1st Place
13-20 JULY 2008

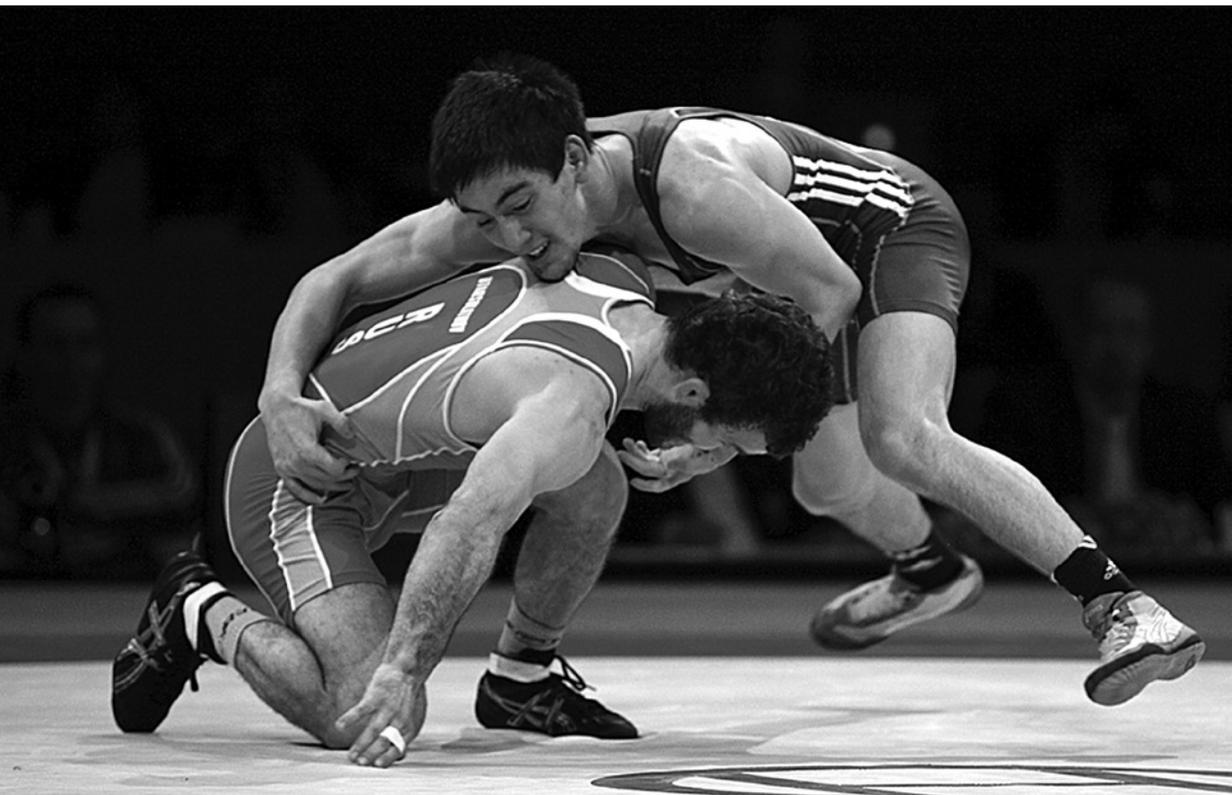
ლადო და დავით
მარსაგივეილი – მსოფლიოს
ახალგაზრდული
ჩემპიონატის ოქროს
მედალოსნები (2011 წელი).

გორის დარბაზში მთავარი მწვრთნელი ყოველთვის ნუგზარ სხირელი იყო, ხოლო თანაშემწე მწვრთნელებად ბავშვთა სხვადასხვა ჯგუფებთან სხვა სპეციალისტები მუშაობდნენ. ლადო ახალგაზრდა მწვრთნელის არკადი ხინჩიკაშვილის ჯგუფში მოხვდა.

„ჭიდაობაში პირველი ნაბიჯების გადადგმისას არკადი დიდად დამეხმარა, მისი მაღლიერი ვარ. ის ყოველთვის მონდომებით მუშაობდა ბავშვებთან და მათ შორის ჩემთან. არკადი მარიგებდა, ვარჯიშების შემდეგ მტოვებდა და დამატებითაც მამეცადინებდა. პატარებს შორის გამართულ შეჯიბრებებზე კი მამხნევებდა და ფსიქოლოგიურად მოსაგებად კარგად განმანწყობდა,“ – ამბობს ლადო

არკადი ხინჩიკაშვილი: „ლადოს მამას უკვე დანებებული ჰქონდა თავი ჭიდაობისთვის, რამდენჯერმე შვილი დარბაზში რომ მოიყვანა აქაურ გარემოსთან შესაჩვევად. ამიტომ იყო, რომ მამის გარდაცვალების შემდეგ დედამისის და ახლობლების სურვილით პატარაც მალევე მოვიდა სავარჯიშოდ. თუმცა ფიზიკურად ისეთი სუსტი და მე ვიტყვოდი სათუთი ბავშვიც კი იყო, რომ სხვებთან შედარებით მეტი სიფრთხილე გახლდათ საჭირო, რათა არაფერი ეტკინა. სხვები რომელ ვარჯიშებსაც აკეთებდნენ, თავად თუ ვერ ასრულებდა, ამას ძალიან განიცდიდა და გაორმაგებული შემართებით ცდილობდა დავალების შესრულებას. ეს შემართება და ბრძოლის უინი ახლაც საკმაოდ ჭარბად ჩანს მის სტილსა და ხასიათში. გარდა ამისა, თუ ვინმესთან თანაბარ, პრინციპულ პაექრობას ნააგებდა და მასთან სხვა დროს კიდევ მოუნევედა შეხვედრა, აუცილებლად უგებდა. ბავშვობიდან მშრომელი იყო და სასიხარულოა, რომ ეს ზედმინევენით დაუფასდა.“

რიოს ოლიმპიადის ჩემპიონი სპორტულ ოჯახში გაიზარდა. ფალავანი მამის შესახებ ზემოთ მოგახსენეთ. დედა სკოლაში სწავლის პერიოდში კალათბურთს თამაშობდა და სკოლებს შორის პირველობებშიც ხშირად მონაწილეობდა. ლადოს და, მასზე სამი წლით უმცროსი გვანცა ხინჩიკაშვილი კი მოცურავე იყო და საქართველოს ჩემპიონობა არაერთხელ მოუპოვებია. გვანცა კავკასიის ქვეყნების მასშტაბით გამართულ შეჯიბრებებზეც გვინახავს კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე. ასე,

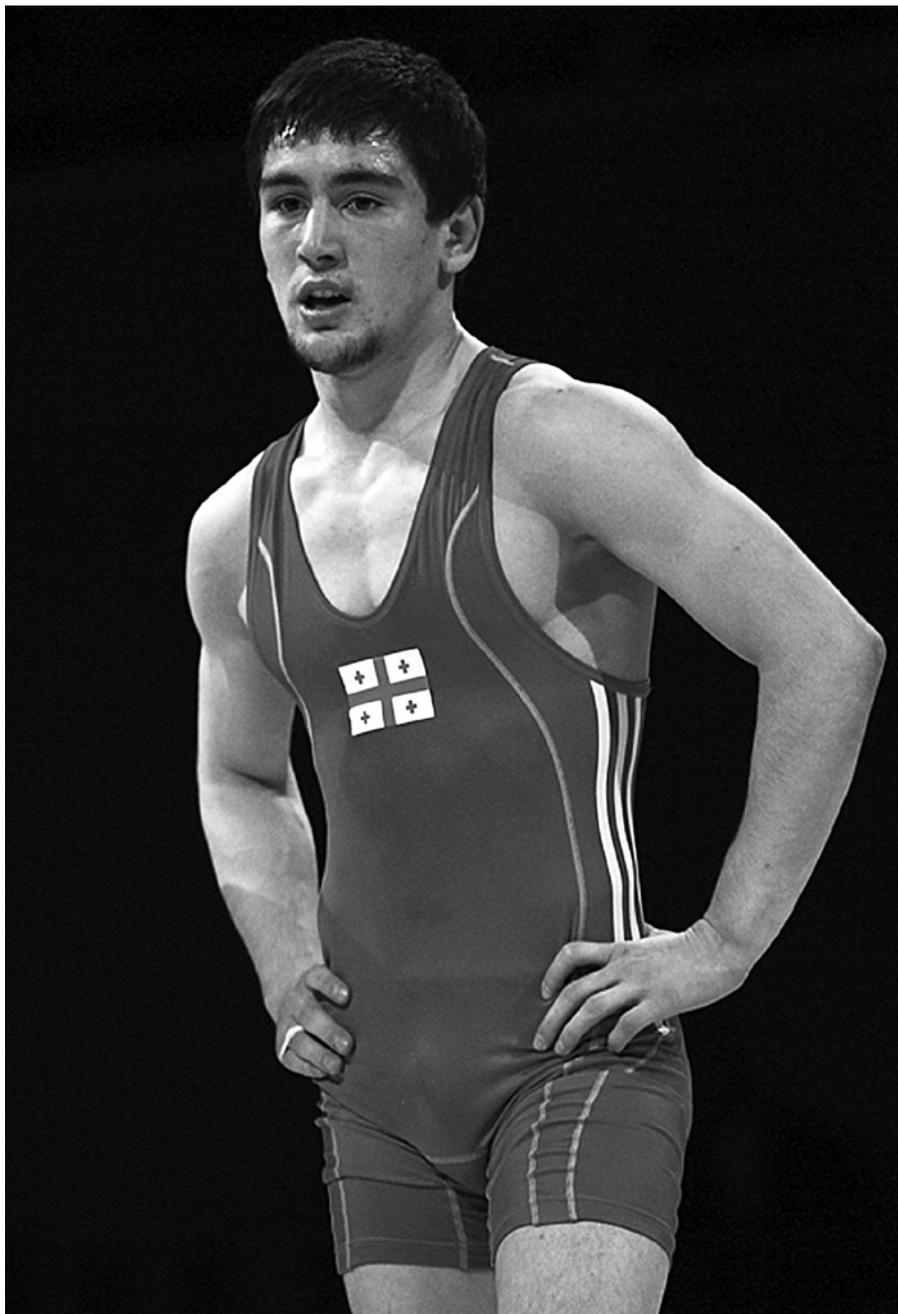

რომ ხინჩეგაშვილების ოჯახი – სპორტული წარმატებებით ცნობილი ოჯახია.

თავად ლადოს ბავშვობაში შეჯიბრებების მოგება რატომღაც უჭირდა. არადა, კარგად ჭიდაობდა, შემართება და ტექნიკა არ დაეწუნებოდა, თუმცა გამარჯვებამდე მუდამ რაღაც აკლდებოდა. გვიან გაიხსნა.

პირველი ღირებული გამარჯვება, რომელმაც ახალგაზრდა სპორტსმენის კარიერაში გვარიანი სტიმული გააჩინა – ზარბეგ ბერიაშვილის სახელობის ტურნირი იყო.

ლადო და მისი თანადარბაზელები შეჯიბრებაზე საასპარეზოდ თბილისში წინა დღეს ჩავიდნენ. აწონვაზე გამოცხადდნენ, თუმცა აღმოჩნდა, რომ პატარა ფალავანს საკვებმა ალერგია მისცა და ტანზე გამოაყარა. ამ მიზეზით სამედიცინო კონტროლზე მოითხოვეს, რომ ხინჩეგაშვილი საშეჯიბრო სიიდან ამოეღოთ (სამედიცინო კონტროლს ის ადამიანი აწარმოებდა, ვინც შეჯიბრებაზე მსაჯადაც იყო გამწესებული). პატარა გორელ ბიჭს

20 წლის ლადო
ხინჩეგაშვილი – ევროპის
ჩემპიონატის ვერცხლის
პრიზიორი.

სხვა რა დარჩენოდა, თანაგუნდელებთან ერთად ოლიმპიური მომზადების ცენტრში ავიდა დასაძინებლად და უხასიათოდ მყოფმა დილით გაღვიძებაც არ იჩქარა. მაგრამ დილით ოთახში არკადი ხინჩიკაშვილი ჩქარი ნაბიჯით შემოვიდა და...

– ლადო, სასწრაფოდ ჩაიცვი, როგორც ჩანს, შენი საშეჯიბრო სიიდან ამოღება დაავიწყდათ და ცოტა ხანში ჭიდაობა გინევს.

...ხუთი შეხვედრა ჩაატარა იმ დღეს ხინჩეგაშვილმა. ყველა მოიგო და ფინალშიც გავიდა. ოქროს მედლისთვის დაპირისპირებაში მსაჯი ზუსტად ის პიროვნება აღმოჩნდა, რომელსაც წინა დღეს სამედიცინო კონტროლის წარმოება შეეთავსებინა და მან ჯერ ცოტა გაკვირვებულმა კი შეხედა სპორტსმენს, მაგრამ ვერ გაიხსენა რომ, ეს მოჭიდავე, რომელიც ახლა ფინალს ჭიდაობდა, გუშინ მისი დანუნებული სპორტსმენი იყო.

საბოლოოდ, ხინჩეგაშვილმა პირველობის მოსაპოვებელი შეხვედრაც წარმატებით დაასრულა და ზარბეგ ბერიაშვილის ტურნირის გამარჯვებული გახდა.

ასაკის მატებასთან ერთად ლადოს წარმატებებმაც იმატა. ქვეყნის პირველობებზე გამარჯვებებს ასაკობრივ ნაკრებში ადგილის დაბეჭება მოჰყვა. თავდაპირველად კადეტთა გუნდში გამოიძახეს, თუმცა მისი პირადი მწვრთნელი ნუგზარ სხირელი ხომ ათეული წლების განმავლობაში ახალგაზრდული ნაკრების თავკაციც იყო და უძლიერეს სპეციალისტს, რომელიც სხვა დარბაზებიდან აგროვებდა ნაკრებში ტალანტებს, გორის დარბაზში გამოჩენილი ნიჭიერი სპორტსმენის დანახვა როგორ გაუჭირდებოდა?

„ნუგზარი მასწავლებელმა ახალგაზრდულ ნაკრებშიც შემიყვანა. ამ გუნდში ხუთი წელი გავატარე. აქედან ოთხ წელიწადს ჩემს წონაში პირველი ნომერი ვიყავი. ახლა უკვე სულ შეკრებებზე მიწევდა ყოფნა, თუმცა ნუგზარ მასწავლებლის გვერდით მყოფს ნაკლებად მიჭირდა. ის მუდამ ყურადღებას გვაქცევდა, გვარიგებდა, გვასწავლიდა და უშუალოდ შეჯიბრებებისას ყოველთვის „კბილებით გვიცავდა“. შედარებით იოლია მიზნის მისაღწევად ბრძოლა, როცა მისნაირი ადამიანი, კვალიფიციური მწვრთნელი გიდგას გვერდში“.

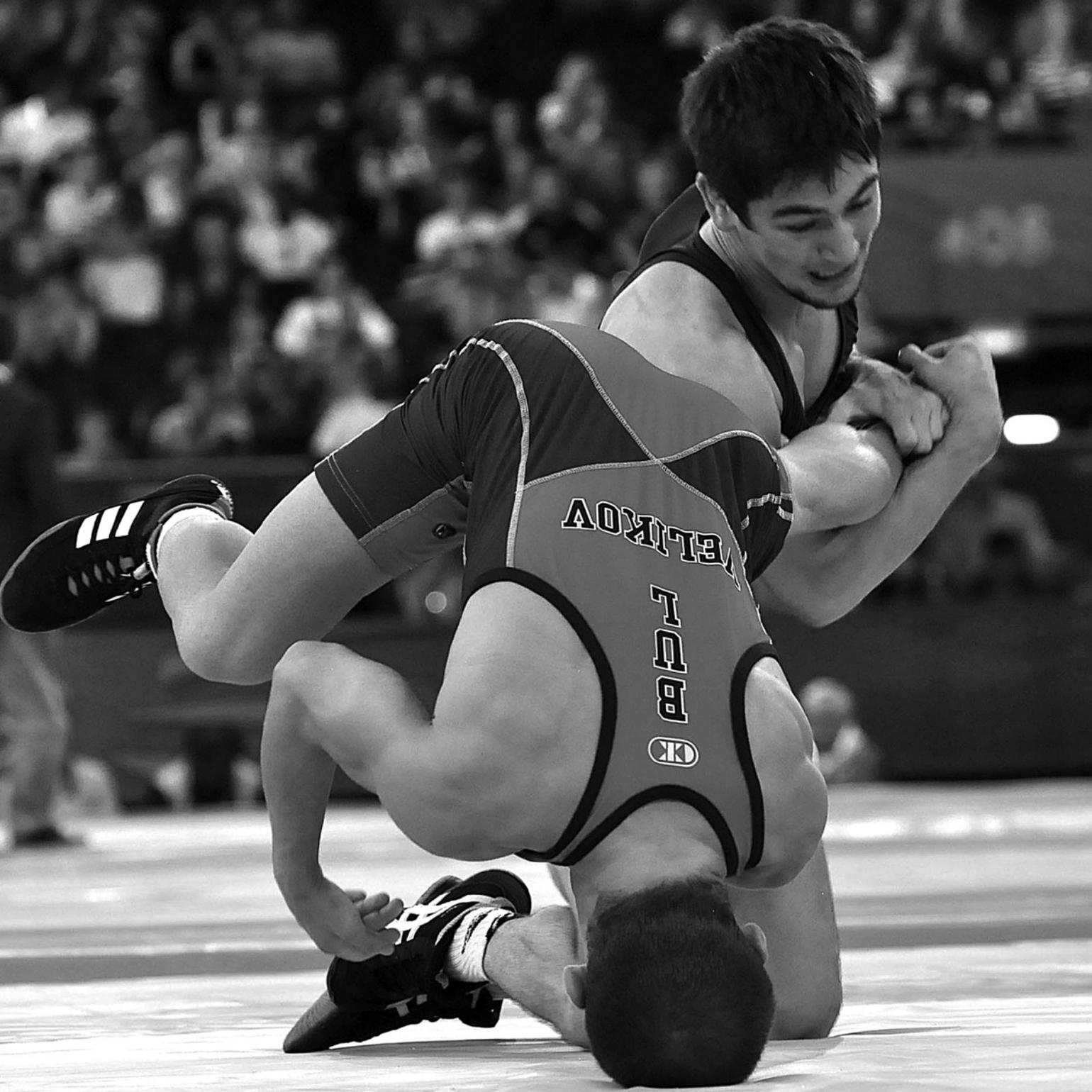
პირველი მნიშვნელოვანი საერთაშორისო წარმატება ხინჩეგაშვილმა 2007 წლის ჭაბუკთა ევროპის ჩემპიონატზე, 16 წლის ასაკში მოიპოვა. მაშინ იგი შეჯიბრებაზე საქართველოს ჩემპიონის სტატუსით გაემგზავრა და კვარცხლბეკის მესამე საფეხურზე დადგა. მას შემდეგ ლადოს კიდევ ბევრი შეჯიბრების კვარცხლბეკზე დაუკავებია ადგილი, ხშირად პირველი ყოფილა და ბუნებრივია, რომ მეორე ან მესამე პოზიციაზეც გვინახავს, თუმცა ვერცხლის და ბრინჯაოს მედლით არასოდეს დარჩენილა კმაყოფილი. ლადო ყოველთვის მაქსიმუმისთვის იბრძოდა. ერთადერთი შემთხვევა, როდესაც მედლის დაბალი სინჯით დაკმაყოფილდა, სწორედ 2007 წლის კადეტთა ევროპის ჩემპიონატი იყო.

„რომ გადავხედავ ჩემს განვლილ კარიერას, ვფიქრობ, რომ ერთადერთხელ, როდესაც კმაყოფილი დავრჩი მოპოვებული ოქროს გარდა სხვა სინჯის მედლით – იყო კადეტთა ევროპის ჩემპიონატი. პირველ ყოვლისა იმიტომ, რომ ეს დიდ შეჯიბრებაზე მოპოვებული პირველი ჯილდო გახლდათ ჩემს კარიერაში და ამასთან, მაშინ როგორც ვიასპარეზე, ალაღად რომ ვთქვა, უფრო ბრინჯაოს ვიმსახურებდი, ვიდრე სხვა მედალს.“

გორელი სპორტსმენის აღმასვლა ამ შეჯიბრების შემდეგ განუხრელად გაგრძელდა. ხინჩეგაშვილმა ისევ შეძლო კადეტთა საქართველოს ჩემპიონატის მოგება და ახალგაზრდებს შორის ქვეყნის ჩემპიონატზეც არავის დაუთმო პირველობა. შესაბამისად, ლიდერის ადგილი ორივე ნაკრებში დაიბევა და საერთაშორისო ასპარეზზე გამოსვლის უფლებაც მოიპოვა.

პერსპექტიულ გორელ მოჭიდავეს წარმატებებს კი უწინასწარმეტყველებდნენ სპეციალისტები, მაგრამ შედეგი, რაც მან 2008 წლის ზაფხულში, თანაც დროის საკმაოდ მოკლე მონაკვეთში აჩვენა, მაინც ყველასათვის გასაკვირი გახლდათ.

ჭიდაობის მსოფლიო ფედერაციას (ფილა) კადეტების და ახალგაზრდების შეჯიბრებებისთვის მეტად უცნაური კალენდარი ჰქონდა განერილი. კადეტთა შორის მხოლოდ ევროპის ჩემპიონატი ტარდებოდა, ახალგაზრდებში კი კონტინენტის ჩემპიონატი კადეტთა შეჯიბრებას სულ ერთ

კვირაში მოსდევდა და კიდევ რამდენიმე დღეში მსოფლიოს ჩემპიონატსაც ატარებდა ისევე ახალგაზრდებს შორის.

აი, დროის სწორედ ასეთ მჭიდრო მონაკვეთში 17 წლის ლადო ხინჩეგაშვილმა ტრიუმფალურად იასპარეზა და ივლისის მიწურულს დაწყებული წარმატებები აგვისტოს დასაწყისში დაასრულა. იგი ჯერ კადეტებში გახდა ევროპის ჩემპიონი, შემდეგ სულ ერთ კვირაში ახალგაზრდებშიც ევროპის ჩემპიონობა მოიპოვა და კიდევ 9 დღეში უკვე მსოფლიოს ჩემპიონატზე ახალგაზრდებს შორის, რომელიც ანკარაში გაიმართა – ბრინჯაოს მედალი მიიღო.

მაშასადამე, სრულ ფურორამდე ლადოს ამ უკანასკნელ შეჯიბრებაზე გამარჯვებულა დააკლდა, მაგრამ არაობიექტურმა მსაჯობამ სწორედ იქ დასწყვიტა პირველად გული. ეს მოხდა ხინჩეგაშვილსა და თურქ აჰმედ პეკერის ნახევარფინალურ პაექრობაში. საინტერესოა, რომ ისინი რამდენიმე დღით ადრე ევროპის ახალგაზრდულ ჩემპიონატზეც შეხვდნენ ერთმანეთს და მაშინ ქართველმა აჯობა მოწინააღმდეგეს. არადა, პეკერი უკვე იყო ახალგაზრდებში მსოფლიოს ჩემპიონის ტიტულის მფლობელი და უცნობ ქართველ სპორტსმენთან მარცხი მოულოდნელი აღმოჩნდა. 9 დღეში თურქები უკვე თავად მასპინძლობდნენ მსოფლიოს ჩემპიონატს და პეკერის კიდევ ერთ მარცხს (რომლის ბილბორდებიც გამოეფინათ ანკარაში) აღარ დაუშვებდნენ.

ტენდენციური მსაჯობის გამო ნუგზარ სხირელმა აქტიური პროტესტი გამოხატა შეჯიბრების მიმდინარეობისას, მაგრამ მაგიდის მსაჯებმა ეს არად ჩააგდეს და არც შეხვედრის დასრულების მერე შეუწუხებიათ თავი ქართველი მწვრთნელის სამართლიანი საპროტესტო არგუმენტების მოსმენით.

პეკერი შემდეგ კიდევ არაერთხელ შეხვდა ხინჩეგაშვილს სხვადასხვა შეჯიბრებებზე, თუმცა თურქმა მხოლოდ ერთხელდა მოიგო, სამაგიეროდ, მარცხი ზედიზედ რამდენჯერმე იწვნია.

2008 წლის ზაფხული გორელ ფალავანთაგან მხოლოდ ლადოსთვის არ ყოფილა წარმატებული, კადეტთა შორის ევროპის ჩემპიონის ტიტული მას-

ლონდონში, 2012 წლის ოლიმპიურ თამაშებზე ლადომ მეორე წრეში ბულგარელ რადოსლავ გელიკოვ-მარინოვს აჯობა.

თან ერთად თენგიზ ჩოჩიშვილმა, ახალგაზრდებში კი გიგლა მაყიშვილმა მოიპოვა.

უმცროსი ასაკის მოჭიდავეთა ნარმატების შემდეგ, ნუგზარ სხირელის უფროსმა შეგირდებმა მიიღეს ესტაფეტა. პეკინის ოლიმპიური თამაშებში სამი გორელი თავისუფალი სტილით მოჭიდავე – ბესიკ გუჩაშვილი, ოთარ თუშიშვილი და გიორგი გოგშელიძე მონაწილეობდა. ეს სამეული პეკინის არენაზე საასპარეზოდ რომ გაემგზავრა, მათ მშობლიურ გორში დაბომბვა დაიწყო. საქართველო რუსეთთან საომარ მოქმედებებში ჩართული აღმორჩნდა და სავალალო შედეგები განსაკუთრებით სწორედ გორმა იწვნია.

ომის შედეგად გორში არაერთი შენობა დაზიანდა, მათ შორის – ცენტრალური სასპორტო სკოლისა, სადაც თავისუფალი სტილით მოჭიდავეთა დარბაზი მდებარეობს. რუსი სამხედროების მიერ ოკუპირებულ ქალაქში გაიფანტა და დაიკარგა საჭიდაო ხალიჩის გარკვეული ნაწილიც.

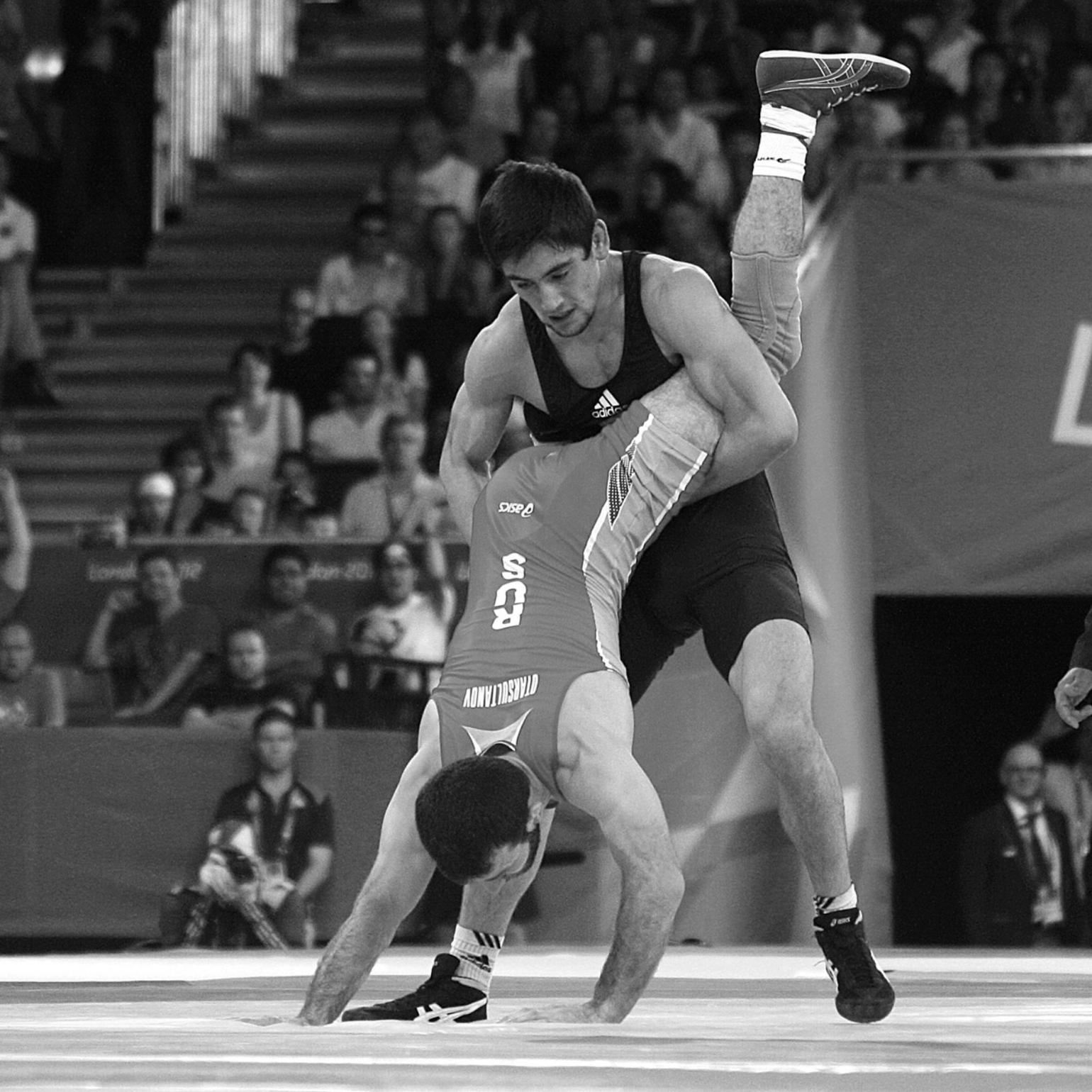
ომის შედეგად მიყენებული იარები ქალაქმა გარკვეულწილად სპორტიც მოიშუშა – ფალანგები ოლიმპიადიდან ბრინჯაოს მედლებით დაბრუნდნენ. პეკინში კვარცხლბეკის მესამე საფეხურზე ოთარ თუშიშვილი (66 კგ) და გიორგი გოგშელიძე (96 კგ) დადგნენ.

შემოდგომით სპორტსმენები დარბაზებს დაუბრუნდნენ. ვარჯიში განაგრძო ლადო ხინჩეგაშვილმაც. ადგილობრივი მწვრთნელები ეხუმრებოდნენ და იმავდროულად ამხნევებდნენ თურმე ლადოს – ეს ბოლო ოლიმპიადა იყო უშენოდ, მომდევნო ოლიმპიადიდან კი შენი დრო დადგებაო. მათი ვარაუდი უსაფუძლო რომ არ ყოფილა, მომავალმა აჩვენა.

ორიოდ თვეში, კერძოდ, 2009 წლის ზამთარში ხინჩეგაშვილმა საქართველოს ჩემპიონატზე დიდებში იასპარეზა, ოთხი მონინაალმდევე დაამარცხა და ჩემპიონის ოქროს მედალიც მოიპოვა. შეჯიბრების შემდეგ მან თქვა:

„საქართველოს ჩემპიონატზე დიდებში გასულ წელსაც მივიღე მონაწილეობა, რადგან მწვრთნელებმა გადაწყვიტეს, რომ საშეჯიბრო გამოცდილების მისაღებად ეს გამომადგებოდა. მართალია, მედალი არ მომიპოვებია, მაგრამ საყვედურებიც არ გამოუთქვამთ. შარშან, უფროსებში ასპარეზობით მიღებულმა გამოცდილებამ ზაფხულში ევროპის ჭაბუკთა და

ლონდონის ოლიმპიადის ფინალში ლადო ხინჩეგაშვილის და რუსეთის ნაკრების ჩეჩენი წევრის ჯამალ ოთარსულთანოვის დაპირისპირების შედეგი დიდ ხანს იყო საუბრის თემა სპეციალისტების, ჟურნალისტების და თავად მოჭიდავეებისთვის. იმ პაექრობის მიწურულს განცდილი ტკივილი ხინჩეგაშვილს დიდ ხანს გაჰყვა. სხვგვარად ვერც იქნებოდა.

ხინჩეგაშვილს ლონდონში
ოლიმპიური თამაშების
ვერცხლის მედალი გადას-
ცეს, ჩვენთვის კი ის ოლიმ-
პიური ჩემპიონი იყო!

ახალგაზრდებს შორის მიღწეულ ჩემს წარმატებებზეც იქონია დადებითი გავლენა. ამ გამოცდილებას არანაკლები წვლილი უდევს ჩემს მიერ საქართველოს ჩემპიონატის მოგებაშიც“.

მიუხედავად დიდებში მიღწეული წარმატებისა, მწვრთნელების რჩევით ხინჩეგაშვილმა იმ წელიწადსაც მხოლოდ ახალგაზრდებს შორის იასპარეზა.

2009 წლის ევროპის ახალგაზრდულ ჩემპიონატს თბილისმა უმასპინძლა. ზოგადად, საქართველოს ნაკრები კარგად გამოვიდა, მაგრამ ლადოს არ გაუმართლა. საერთოდაც, 2009 წელი მისთვის წარმატებული ვერ აღმოჩნდა. ქვეყნის შიდა ასპარეზზე, აგრეთვე საერთაშორისო ტურნირებზე, მართლია, განაგრძო გამარჯვებების მიღწევა, მაგრამ ყველასთვის მოულოდნელად ევროპის და მსოფლიოს ჩემპიონატებზე მოეცარა ხელი. განსაკუთრებით გულდასაწყვეტი იყო თბილისში გამართულ ევროპის ჩემპიონატზე კვარცხლბეკს მიღმა დარჩენა, რადგან ადგილობრივმა პუბლიკამ უკვე კარგად იცოდა მსუბუქი წონის გორელი ფალავანის პერსპექტივის და შესაძლებლობების შესახებ და მისგან უთუოდ მედალს ელოდა. დაწერა კიდევ ერთნაღისტმა ირაკლი თავაძემ „ლელოში“ ამ შეჯიბრების მიმოხილვისას – „ლადოს წაგებამ დარბაზს მოუშუშებელი იარა დაუტოვაო.“

წლის მინურულს სპორტული სეზონის შეჯამებისას ბატონ ნუგზარს ლადოზე რომ ვკითხეთ, ასე მიპასუხა:

„ევროპის ჩემპიონატზე ლადოს ხელის მოცარვა უმეტესწილად საჭიდაო ხალიჩასა და ერთიან ეროვნულ გამოცდებს შორის მისმა გარკვეულმა „გაორებამ“ გამოიწვია. თან გამოცდებისთვის ემზადებოდა და თან ხალიჩაზე ვარჯიშობდა. მიზეზი ისიც უნდა ყოფილიყო, რომ აზერბაიჯანელ აზარ ფაშაევთან წაგებულ შეხვედრაში ზედმეტად თავდაჯერებული გავიდა, ვინაიდან ეს ფალავანი ორი თვის წინ ბაქოს ტურნირზე ჰყავდა დამარცხებული. ყველაფრის მიუხედავად, თბილისში მისი ასპარეზობა მაინც არადამაკმაყოფილებლად შევაფასეთ. მსოფლიოს ჩემპიონატზე კი ლადოს უსიამოვნო რამ შეემთხვა – ანონვის შემდეგ საკვებმა მონამლა და მთელი

ღამე გუნდის ექიმის ზურაბ კახაბრიშვილის ყურადღების ქვეშ იმყოფებოდა. მიუხედავად ამისა, ნაავადმყოფარმა ხინჩეგაშვილმა ბრძოლის ჟინით გამაოცა. ამ მდგომარეობაში მან შეძლო შემართებით ეჭიდავა და მედლამდეც სულ ცოტა დააკლდა (მეხუთე ადგილზე გავიდა). გასათვალისწინებელი გახლავთ ის ფაქტორიც, რომ შარშან ევროპის ჩემპიონი და მსოფლიოს პრიზიორი 50 კგ-ში გახდა, წლეულს კი 55 კგ-ში ასპარეზობდა. წონის შეცვლა და უმაღლვე კარგი შედეგის ჩვენება კი „მოგეხსენებათ, არ არის იოლი.“

„ასანი ოქრომდე ვის მიუშვებან“

ხინჩეგაშვილისთვის დამახასიათებელი არ არის ჩავარდნა, თანაც მთელი სეზონით. იქიდან გამომდინარე, რომ 2009 წელს მან საერთაშორისო ტურნირები (რიგა, ბაქო) მოიგო და საქართველოს ჩემპიონატზეც თავი გამოიჩინა, დიდად უკმაყოფილო თავადაც არ უნდა ყოფილიყო. მაგრამ მაქსიმალისტი სპორტსმენი მაინც უკმაყოფილო დარჩა და გაორმაგებული ენერჯით შეუდგა შრომას უმთავრესი მიზნისთვის – დიდ შეჯიბრებებზე დიდი შედეგების საჩვენებლად. პარალელურად, სწავლისთვისაც უნდა მიეხედა. ბევრი სპორტსმენი გვინახავს, დროის დეფიციტის თუ სხვა მიზეზის გამო განათლების მისაღებად რომ ვერ იცლის. ლადო ამ თვალსაზრისითაც გამორჩეულია. მან გორის IX საჯარო სკოლაც წარმატებით დაამთავრა და გორის სახელმწიფო უნივერსიტეტშიც პირველივე ცდაზე შეძლო სტუდენტის სტატუსის მოსაპოვებლად საჭირო ქულების მოგროვება. აღსანიშნავია შემეცნებით-საგანმანათლებლო სატელევიზიო პროექტ „ეტალონში“ მისი მონაწილეობაც, სადაც ხინჩეგაშვილი კიდევ ათამდე სპორტსმენთან ერთად იყო მინვეული. იქ ლადო თავისი ინტელექტით გამოირჩა და გამარჯვებული გახდა.

2010 წელს მისი სპორტული წარმატებები ისევ თვალში საცემი გახლდათ. ახალგაზრდებს შორის მსოფლიოს ჩემპიონის ტიტული მოიგო, კონტინენტის ჩემპიონატზე კი ოქროს მედლამდე ერთი ნაბიჯი დააკლდა. მომ-

დევნო წელს ახალგაზრდებს შორის იმარჯვა როგორც ევროპის, ისე მსოფლიოს ჩემპიონატებზე, თანაც კვლავ დროის მოკლე, ერთთვიან მონაკვეთში.

იმ წლებში ქვეყნის ახალგაზრდულ ნაკრებში ორი გამოკვეთილი ლიდერი იყო – ლადო ხინჩეგაშვილი და დავით მარსაგიშვილი. მათ ჯერ სერბეთში გამართულ ევროპის ჩემპიონატზე, ხოლო შემდეგ რუმინეთში მსოფლიოს ჩემპიონატზე ისეთი დამაჯერებელი უპირატესობით გაიარეს გზა პირველი ეტაპიდან ოქროს მედლამდე, რომ არავის, თვით ყოველთვის მაღალი სინჯის მედლებისთვის მებრძოლ რუსეთის ნაკრებსაც კი ამ ორი ქართველი მოჭიდავის წონაში (55 და 85 კგ) ოქროს მედალზე ფიქრიც არ გაუვლია გონებაში. მსოფლიოს ჩემპიონატზე ასპარეზობს წინ, რუსეთის ნაკრების ადმინისტრატორს ალექსანდრ პოპოვს რომ დაუნახავს დარბაზში ანონვაზე შემოსული ხინჩეგაშვილი და მარსაგიშვილი, ხელი უიმედოდ ჩაუქნევია და იქვე მდგომი საქართველოს ნაკრების ხელმძღვანელებისთვის უთქვამს: – „აბა, ესენი ოქრომდე ვის მიუშვებენო.“

ახალგაზრდა ღიღებში

2011 წელი გორელი ფალავანისთვის საეტაპო აღმოჩნდა, რადგან დიდებში ევროპის ჩემპიონატის პირველი მედალი სწორედ ამ წელიწადს დორტმუნდში გამართულ პირველობაზე მოიპოვა.

ეროვნული ნაკრების მთავარი მწვრთნელი ზაზა თურმანიძე ხინჩეგაშვილს უკვე გუნდის ერთ-ერთ ყველაზე გამორჩეულ წევრად მიიჩნევდა და იმდენად დიდ იმედებს ამყარებდა მასზე, რომ ახალგაზრდულ შეჯიბრებებზე გაშვებაც აღარ ეხალისებოდა. ამიტომ მან და ახალგაზრდული ნაკრების თავკაცმა ნუგზარ სხირელმა ხინჩეგაშვილისთვის შეჯიბრებების ცალკე გეგმა შეადგინეს.

ლადოს ყველაზე მეტი მედალი ევროპის ჩემპიონატებზე აქვს მოპოვებული – ორი ოქრო, ერთი ვერცხლი და ერთიც ბრინჯაო. პირველი წარმატება კი როგორც აღვნიშნეთ, სწორედ დორტმუნდში 2011 წელს ერგო.

ვროპის ჩემპიონატის
მეორე მედალი – ამჯერად
ბრინჯაოსი, ლადომ 2013
წელს თბილისში მოიპოვა.

გერმანიის ამ ქალაქში საქართველოს ნაკრები უძლიერესი შემადგენლობით ჩავიდა. 55 კგ-ში გორელს უკვე ჩემპიონატის ერთ-ერთ ფავორიტად მიიჩნევდნენ, ისევე, როგორც მის ძველ ნაცნობს თურქ აჰმედ პეკერს, რუსთა ამ წონის ჯილას, ჩეჩენ ჯამალ ოთარსულთანოვს და, რასაკვირველია, კონტინენტის მოქმედ ჩემპიონს მაჰმუდ მაგომედოვს (აზერბაიჯანი).

ჩვენებურმა პირველ მეტოქეებს უადესად დამაჯერებლად აჯობა – ჯერ ალბანელ ფლორიან რეხას მოუთავა საქმე, შემდეგ შვეიცარიელ ურს ვილდს მოუგო. ნახევარფინალში ლადოს პირისპირ ევროპის მოქმედი ჩემპიონი, აზერბაიჯანელი მაჰმუდ მაგომედოვი დადგა. რთულ ბრძოლაში მონინალმდეგენი ფრთხილობდნენ და შეტევაზე მეტად იმაზე ფიქრობდნენ, ქულა არ დაეკარგათ. აზერბაიჯანელმა მოახერხა ქართველისთვის 2 ქულა აერთმია, მაგრამ თავად ერთით მეტი დაკარგა და ფინალშიც გორელი გაუსხლტა.

ფინალური შეხვედრის პერიპეტიების შესახებ ლადო ჩემპიონატის დასრულებისთანავე მოგვიყვა: „მიუხედავად აზერბაიჯანელ მაგომედოვთან დიდი ძალების დახარჯვისა, ოთარსულთანოვთან ფინალს მაინც ფიზიკურად სრულ მზადყოფნაში შევხვდი. პირველ პერიოდში 2:0-ს ვიგებდი, მაგრამ ბოლო ილეთი რუსს 2 ქულად შეუფასეს. ბოლოს მოპოვებული ორქულიანი პერიოდის ბედს მის სასარგებლოდ წყვეტდა. მეორე პერიოდი აქტიურად დავიწყე, ვგრძნობდი, შემეძლო მოგება და ანგარიშში ისევ დავინაურდი 1:0. სულ ცოტა ხანში მონინალმდეგეს კიდეც 2 ქულა ავართვი. მსაჯებმა თავდაპირველად ასეც შეაფასეს. ტაბლოზე 3:0 აინთო, თუმცა რუსებმა გააპროტესტეს და დიდი დავის შემდეგ მონინალმდეგეს რატომღაც 3, მე კი მხოლოდ 1 ქულა დამიტოვეს (!). აქ უკვე ავნერვიულდი, თანაც ვა-ბანკზე წასვლა მომიწია, შედეგად იქით დავკარგე ქულები და კიდეც დავმარცხდი.

ძალიან დამწყდა გული, მაგრამ ნებისმიერი ფალავანისთვის კარიერის უმთავრესი მიზანი ოლიმპიადაზე მონაწილეობა და იქ წარმატების მიღწევაა. მეც ახლა აქტიურად შევუდგები ლონდონის ოლიმპიადის ლიცენზიის

მოსაპოვებლად ვარჯიშს. წლეულს მსოფლიოს ჩემპიონატზე ოლიმპიადის ლიცენზიებიც თამაშდება და მინდა ნადილი იქ ავისრულო.“

ნადილის ასასრულებლად ლადო ხინჩეგაშვილი მსოფლიოს ჩემპიონატზე სტამბულში ჩავიდა, სადაც რა გასაკვირია, რომ 55 კგ-ის წონითი კატეგორიის ფავორიტებს შორის მოიაზრებოდა. პირველი-სამი შეხვედრა მართლაც დიდებულად ჩაატარა: ფერნანდო როხასს (ვენესუელა) ორი პერიოდის ჯამში 14:0, მუდე კის (ჩინეთი) 12:0, სემ შილიმელას (ნამიბია) კი 13:0 მოუგო. მართალია, ეს სპორტსმენები ცნობილი საჭიდაო ქვეყნებიდან არ ყოფილან, მაგრამ როდესაც სამ მოწინააღმდეგეს ჯამში 39:0-ს უგებ, უდავოდ ბევრ რამეზე მეტყველებს.

მეოთხედფინალში ლადოს მსოფლიოს ჩემპიონი და ოლიმპიური თამაშების პრიზიორი ბულგარელი რადოსლავ ველიკოვი შეხვდა. ნიშანდობლივია, რომ რამდენიმე თვით ადრე ხინჩეგაშვილმა მას თურქეთში იაშარ დოგუს პრესტიჟული ტურნირის ფინალში პირწმინდად სძლია. ველიკოვთან პაექრობის პირველი პერიოდი ქართველის მიერ მოპოვებული კინკილა ერთქულიანით დასრულდა. ის მეორე პერიოდშიც დანინაურდა 2:0 და როდესაც საბოლოო გამარჯვებამდე 5 წამი (!) რჩებოდა ველიკოვმა გდებაზე მოაყოლა, რომელიც მსაჯებმა ორ ქულად შეაფასეს. ამით პერიოდის გამარჯვებული ბულგარელი ხდებოდა. ნაკრების მწვრთნელმა ზაზა თურმანიძემ პროტესტის ნიშნად არენაზე „ჩელეჯი“ შეაგდო, თუმცა არბიტრებს გადაწყვეტილება არ შეუცვლიათ.

„მეორე პერიოდში ველიკოვი ორჯერ „ჯვარზე“ მეჭირა და ილეთს რომ ვასრულებდი, აბსოლუტურად უსამართლოდ, დგომში ჭიდაობის გაგრძელებისკენ მიგვითითეს. არადა, ამ ორიდან ერთხელ მაინც ჭიდაობის გაგრძელების საშუალება რომ მოეცათ, პერიოდს და მამასადაამე შეხვედრასაც გამარჯვებით დავამთავრებდი,“ – თქვა მაშინ ლადომ.

დამატებით, მესამე პერიოდში 20 წლის ფალავანი უკვე ფსიქოლოგიურად გატეხილი ჩანდა, ნახევარფინალის საგზურის დათმობა სწორედ ამ მიზეზით მაინც მოუწია. ხეირის მომტანი სამწუხაროდ, არც რეპეშაჟში ჩართვა გამოდგა. იქ ირანელი ჰასან რაჰიმი შეხვდა და მართალია, პირ-

	BUL		GEO
VANGELOV		KHIN	
2		4:35	

RAUTAM
AM BUILDER

Spa

m

ველი პერიოდი მასაც მოუგო, მაგრამ მეორე პერიოდში ისევ საშინელებები დატრიალდა. ხინჩეგაშვილმა თავდაპირველად ორქულიანი აიღო, რაც მსაჯებმა ასახეს კიდეც ტაბლოზე, თუმცა ირანელებმა გააპროტესტეს და ახლა უკვე მათი პროტესტის შედეგად შეიცვალა გადანყვეტილება ლადოს საზიანოდ!

მსოფლიოს ჩემპიონატის შემდეგ თავისი შეგირდის ასპარეზობის შესახებ ნუგზარ სხირელმა პრესასთან ისაუბრა: „პარადოქსი გახლავთ, რომ მსაჯებმა პროტესტი (ველიკოვთან შეხვედრისას) ტაბლოს დროით არ განიხილეს. თუმცა ამას კიდეც რა უშავს, სხვა შეჯიბრებებშიც ქართველთა არაერთხელ გამამწარებელმა, ბულგარელმა მსაჯთა კოორდინატორმა იანჩო კოსტადინოვმა, ვისთანაც მე ადრეც არაერთხელ მიკამათია ტენდენციური მსაჯობის გამო, ხინჩაგაშვილი-ველიკოვის შეხვედრის დასრულების მერე მასთან პროტესტის გამოთქმისას დაუფარავად მიპასუხა: აბა, როგორ გინდა, როცა ბულგარელი ჭიდაობს, თქვენსას მოვაგებინო? თუ გინდა ირანელ რაჰიმთან ხინჩაგაშვილის შეხვედრაში მოგეხმარებითო!.. აი, ამის მთქმელს რა უნდა არბიტრად! ჩვენ რომ არავისთან არ ვითხოვთ დახმარებას, ალბათ ესეც ალიზიანებთ. ლადოს მომდევნო შეხვედრაში ირანელ ჰასან რაჰიმთან კი უარესი ჩაიდინეს მსაჯებმა. ბოლოს არბიტრებს ძალიან მკაცრად და იქნებ ზედმეტად ემოციურადაც ვესაუბრე, თუმცა ისე უსამართლოდ მოგვექცნენ, რომ ჩემი რეაქცია ამ გადასახედიდან შერბილებულადაც კი მიმაჩნია. ერთ ჩემპიონატზე ორი ასეთი ძვირფასი შეხვედრის „ნართმევა“ როგორი მოსათმენია?!“

საინტერესოა, რომ ამავე ინტერვიუს ბატონი ნუგზარი შემდეგი სიტყვებით ასრულებს: „ხინჩეგაშვილი მზარდი მოჭიდავეა, ჯერ ასაკიც ხელს უწყობს საიმისოდ რომ მომავალში დიდ გამარჯვებებს მიაღწიოს. ხმამაღალ ნათქვამად ნუ ჩამითვლით და მე ღრმად ვარ დარწმუნებული, რომ იგი მომავალში უთუოდ დაიპყრობს ყველა იმ სიმაღლეს, რაც მის სახეობასა და მის წონაში მსოფლიოში არსებობს!“

ასე აგახდეთ ყველაფერი, როგორც ეს სიტყვები ახდა!

არბიტრების არაობიექტურობაზე საუბარი არაერთი სპორტსმენისგან მოგვისმენია. ზოგიერთი მათგანი მსაჯების მოქმედებას აზვიადებს და თავს მათგან დაჩაგრულად წარმოაჩენს, ზოგს კი გულდასაწყვეტად საკამარისი საფუძველი აქვს. თანამედროვე ეპოქაში, როდესაც სპორტული შეჯიბრების ტრანსლაციას თვალს ვადევნებთ და ცალკეული შეხვედრის ან ინტერნეტის საშუალებით საკამათო ეპიზოდის ვიდეოგამეორების ნახვაც იოლად შეგვიძლია, უფრო ახლოს ვართ სიმართლესთან.

ასეთ არაობიექტურ მსაჯობას, რასაკვირველია, არა მხოლოდ ლადო ხინჩეგაშვილი აწყდებოდა. ფილა-ში მიმდინარე არაჯანსაღი პროცესები თავს არ მაღავდა და ამაზე უკვე ბევრგან საუბრობდნენ. განა უსაფუძვლოდ ატყდა სკანდალი ჭიდაობის ოლიმპიური სახეობებიდან გარიცხვის გამო ლონდონის ოლიმპიადის შემდეგ? მადლობა ღმერთს, ფილა-ში გვიან, მაგრამ მაინც მიხვდნენ, რომ ოლიმპიური კომიტეტი დიდ ხანს მოთმენას არ აპირებდა და მავანთა უნიათობის გამო სოკ-ის უმკაცრეს ვერდიქტს მთელ მსოფლიოში ათასობით მოჭიდავის ინტერესები და გეგემები შესაძლოა შესწიროდა. საბედნიეროდ, თავად ჭიდაობის სამყაროს გამოფხიზლება მოიტანა შედეგი და მსოფლიო ფედერაციის პრეზიდენტი რაფაელ მარტინეტი „პენსიაზე“ გაუშვეს, ცვლილებები მოხდა ფილა-ს ხელმძღვანელ გუნდშიც.

ლონდონის ოლიმპიადის საგზურისთვის ბრძოლა ხინჩეგაშვილმა 2012 წლის გაზაფხულიდან განაახლა და სანადელს პირველივე სალიცენზიო შეჯიბრებაზე – სოფიაში გამართულ ტურნირზე მიაღწია. საგულისხმოა, რომ ბულგარეთის დედაქალაქში პირველ შეხვედრაში ევროპის ვიცე-ჩემპიონს, გერმანელ მარსელ ევალდს მოუგო, შემდეგ კონტინენტის კიდევ ერთი პრიზიორი, ესპანელი ფრანსისკო სანჩეს პარასი დაამარცხა. ამ ტურნირზე ფინალში გასვლა უკვე იძლეოდა ლიცენზიას, მაგრამ გორელს თავის უწინდელ მეტოქესთან, თურქ აჰმედ პეკერთან ჰქონდა ანგარიშები გასასწორებელი და გაუსწორა კიდევ – ისე მოუგო პეკერს, ერთი ქულაც არ დაუთმია მისთვის.

აღსანიშნავია, რომ სოფიაშივე იასპარეზა და ლიცენზია მიიღო კიდევ ერთმა გორელმა ფალავანმა გიორგი გოგშელიძემ (96 კგ), მომდევნო სალიცენზიო შეჯიბრებაზე ნაკრებს კიდევ ერთმა გორელმა ოთარ თუშიშვილმა (66 კგ) მოუტანა ბოლო ლიცენზია.

ლადოს არ დაუმაღავს, რომ ოლიმპიადაზე ასპარეზობისას მიზნად არა უბრალოდ რომელიმე სინჯის მედლის დაუფლება, არამედ ოქროს მედლისთვის ბრძოლა ჰქონდა დასახული. 55 კგ წონითი კატეგორიაში საჭიდაოდ ხინჩეგაშვილს ყოველი შეჯიბრების წინ 5-6 კილოგრამის დაკლება უწევდა. წონის კლება ყოველთვის რთული პროცესია, მით უფრო, როდესაც ამდენის დაკლება აუცილებელი. ამიტომ მას ლონდონამდე შეჯიბრებაში აღარც მიუღია მონაწილეობა, შეკრებებზე აქტიური ვარჯიშით მივიდა აგვისტომდე.

ლონდონი-2012

ლონდონის არენაზე 55 კგ-ის მოჭიდავეები 10 აგვისტოს გავიდნენ.

ხინჩეგაშვილს საკვალიფიკაციო ეტაპიდან მოუწია შეჯიბრებაში ჩართვა. კენჭისყრამ პირველ მეტოქედ ეგვიპტელი იბრაჰიმ აბდელჰაკიმი არგუნა. შედარებით ნაკლებად ცნობილ ეგვიპტელთან ძალების დაზოგვით გამარჯვების მოპოვების სურვილმა არ გაამართლა. პირველ პერიოდში ქულათა მინიმალური სხვაობით დამარცხდა, ამიტომ მალევე გააქტიურდა და მეორე და მესამე პერიოდები შესაბამისად იოლად მოიგო.

შემდეგი მონინალმდევე კარგად ნაცნობი ბულგარელი რადოსლავ ველიკოვ-მარინოვი გახლდათ. ველიკოვის ოლიმპიურ პრიზიორის ტიტულთან დაკავშირებით კი იმასაც დავამატებთ, რომ პეკინში 2008 წელს ამ მედლისკენ სავალ გზაზე ერთ-ერთი მონინალმდევე, რომელსაც სძლია, გორელი მოჭიდავე ბესიკ გუჩაშვილიც იყო. ასე, რომ ლადოს ორმაგი რევანში ჰქონდა ასაღები, თავისი და თანადარბაზელი მეგობრის ნაცვლადაც.

2014 წლის მსოფლიოს ჩემპიონატის ფინალი. ხინჩეგაშვილისა და ჩრდილოეთკორეელი მსოფლიოს ჩემპიონის კონგ ლი იანგის დაპირისპირება.

...გამოცდილმა ბულგარელმა (ამ დროისთვის იგი 29 წლის გახლდათ) პირველი პერიოდის თავის სასარგებლოდ დასრულება შეძლო, მაგრამ მერე ინიციატივა მთლიანად ხინჩეგაშვილის ხელში გადავიდა. მოკლედ, სრულფასოვნი რევანში შედგა.

ვიდრე ქართველი ბულგარელს ამარცხებდა, ინდოელმა ამით კუმარმა ერთ-ერთ ფავორიტს ჰასან რაჰიმის (ირანი) აჯობა დრამატულ პაექრობაში. კუმარმა მომდევნო ეტაპებზე წარმატებების მოსაპოვებლად დიდ სტიმული მიიღო, მაგრამ ქართველთან ამ სტიმულმა არ გაჭრა. მეტიც, ის ერთადერთი მოწინააღმდეგე აღმოჩნდა ხინჩეგაშვილის მეტოქეებს შორის, რომლის ჩამოსაცილებლადაც ორი პერიოდი გახდა საკმარისი. საჭიდაო სტილიდან გამომდინარე, კუმარი თავს კარგად იცავდა, ქულას თითოეულ პერიოდში მხოლოდ ერთს მოიპოვებდა, თავად კი ან ერთს კარგავდა, ან იმასაც არა. ლადოსთან სხვაგვარად მოხდა, ქართველმა პირველი პერიოდი 4:0 მოუგო, მეორე – 3:1.

ნახევარფინალში გორელის პირისპირ იაპონელი შინიჩი იუმოტო დადგა. იუმოტოს მცდელობებს, ფეხში შესულიყო და ქულა მოეპოვებინა, ლადო სწრაფი რეაქციით პასუხობდა. ქართველმა წარმატებით დააგროვა ქულები. ერთადერთხელ მეორე პერიოდში შეცდა, რასაც მთელი პერიოდის წაგება მოჰყვა, თუმცა, სამაგიეროდ, ორი პერიოდის განმავლობაში ლადო დომინირებდა და ფინალის საგზური ალაღად დაიმსახურა.

ლონდონის ოლიმპიადის ფინალში ლადო ხინჩეგაშვილის და რუსეთის ნაკრების ჩეჩენი წევრის ჯამალ ოთარსულთანოვის დაპირისპირების შედეგი დიდ ხანს იყო საუბრის თემა სპეციალისტების, ჟურნალისტების და თავად მოჭიდავეებისთვის. იმ პაექრობის მიწურულს განცდილი ტკივილი ხინჩეგაშვილს დიდ ხანს გაჰყვა. სხვაგვარად ვერც იქნებოდა.

იმ დროისათვის უკვე სამგზის ევროპის ჩემპიონმა ოთარსულთანოვმა, კონტინენტის ჩემპიონობა მეორედ სწორედ ლადოსთან ჭიდილში მოიპოვა 2011 წელს დორტმუნდში. ამ შეხვედრაზეც ზემოთ ვრცლად მოგახსენეთ.

ოლიმპიადის ფინალში ხინჩეგაშვილის და ოთარსულთანოვის დაპირისპირება რა გასაკვირია, რომ აგრეთვე უაღრესად დაძაბული აღმოჩნდა.

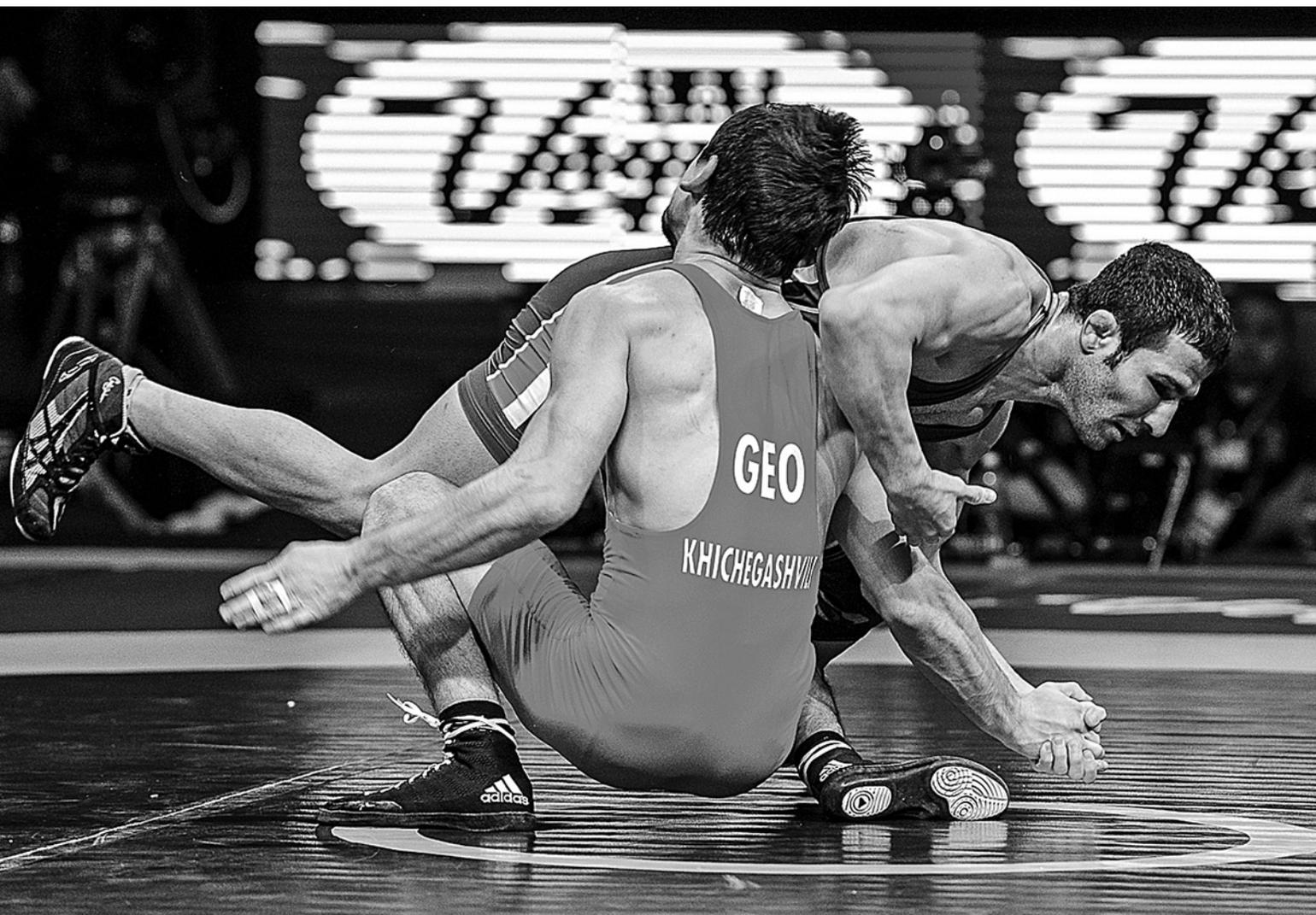
ჩეჩენმა პირველი პერიოდი 1:0 მოიგო. მეორე პერიოდში ლადოს მართებდა ინიციატივის ხელში აღება და მან ეს სცადა კიდევ, თუმცა დასაწყისშივე ორივე მოჭიდავემ პრაქტიკულად ერთნაირი ილეთით (ფეხში შესვლა და მეტოქის ხალიჩიდან გაყვანა) თითო ქულა აიღეს. საბოლოოდ, მეორე პერიოდი ხინჩეგაშვილის სასარგებლოდ დასრულდა – 3:2. პაექრობის განახლებისთანავე ოთარსულთანოვმა მოახერხა ლადოს არენიდან გაყვანა და ანგარიში გაათანაბრა 3:3, მაგრამ ეს ანგარიში, ბოლოს აღებული ქულის ხარჯზე, უკვე მას აძლევდა ხელს. ამ დროს შეხვედრის დასრულებამდე 15 წამი რჩებოდა. ლადომ მაინც შეძლო ფანდის წამოწყება და 1:59 წამზე, ანუ პერიოდის დასრულებამდე 1 წამით ადრე ოთარსულთანოვი აშკარა ორქულანზე დააგდო.

აი, ეს არის ყველაზე საკამათო, რაც მაშინდელ ფინალს მოჰყვა და რამაც მწარედ ატკინა გული მთელ საქართველოს. მსაჯებმა ჩათვალეს, რომ ილეთი შეხვედრის დროის ამონურვის შემდეგ დასრულდა. არადა, ამ პაექრობის ამსახველი ვიდეო სხვა რამეს ადასტურებს: იქ აშკარად ჩანს, რომ ჯამალ ოთარსულთანოვი ტაბლოზე დროის ამონურვამდე ეცემა ხალიჩაზე.

საბოლოოდ, ხინჩეგაშვილს ოლიმპიური თამაშების ვერცხლის მედალი გადასცეს, ჩვენთვის კი ის ოლიმპიური ჩემპიონი იყო!

მიუხედავად ყველაფრისა, გორელ ფალავანს გული არ გაუტეხია და მიზანმიმართული შრომით იმკვიდრებდა ადგილს მსოფლიოს საჭიდაო სამყაროს ლიდერთა შორის. ამას კი დადებითად უნდა ემოქმედა სპორტსმენის მომავალ კარიერაზე.

მოკლედ, ლონდონის ოლიმპიადის შემდეგ ხინჩეგაშვილის სპორტულ ცხოვრებაში უფრო წარმატებული ეტაპი დაიწყო. ახალი ეტაპი დაიწყო ზოგადად გორელი მოჭიდავეებისათვისაც. ვგულისხმობთ დიდი ხნის ნანატრი ახალი დარბაზის მშენებლობას გორში, რომელსაც 2012 წლის მინურულსავე მწვანე შუქი აუნთო ქალაქის საკრებულომ.

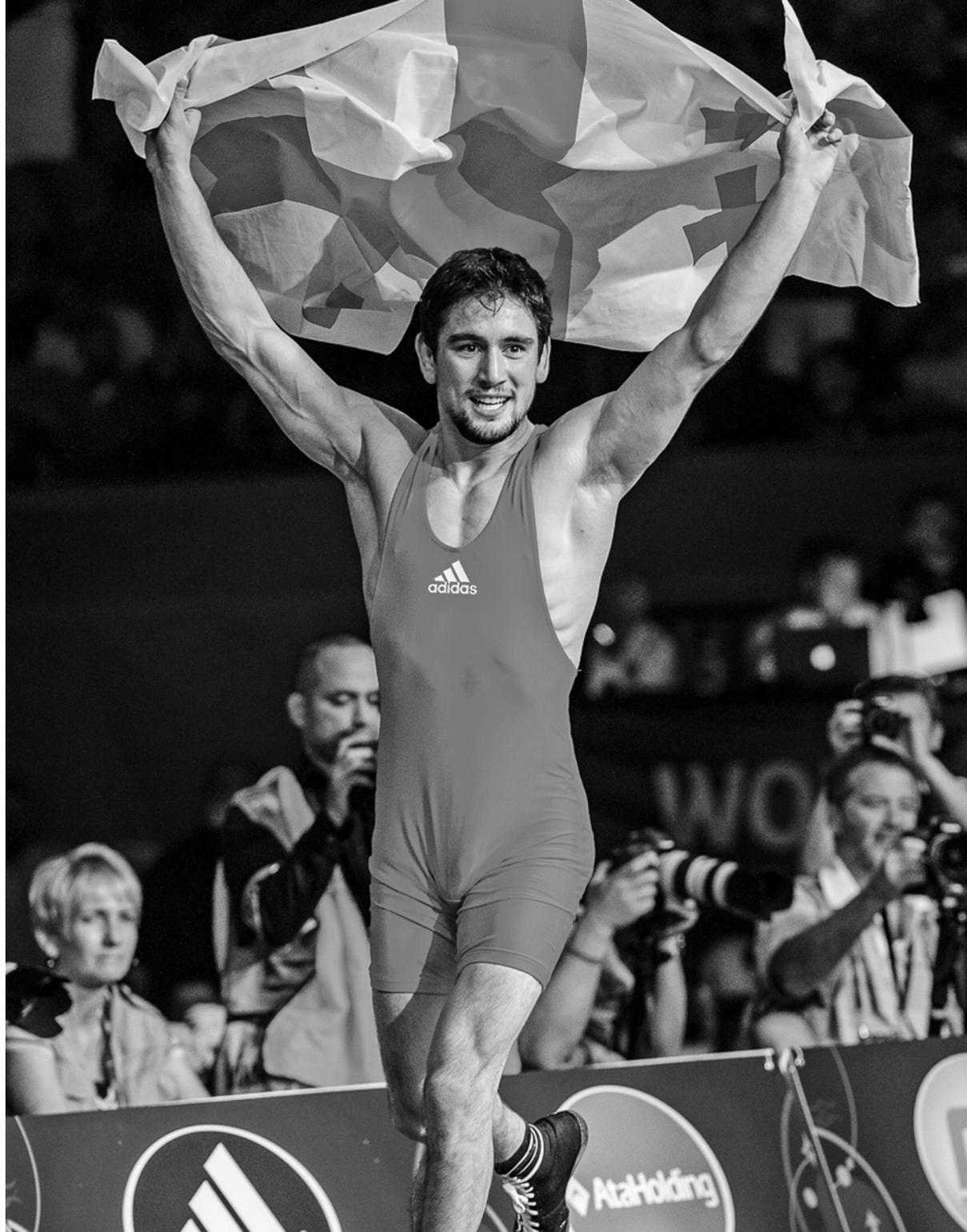
სინჩეგაშვილისა და
პასან რაჰიმის ფინალი
2015 წლის მსოფლიოს
ჩემპიონატზე. წამიცი
და ირანელი ხალიჩაზე
აღმორჩნდება, ქართველი
კი – პოდიუმის უმაღლეს
საფეხურზე.

გორის ღარბაზი

გორში თავისუფალ ჭიდაობას საფუძველი ლეგენდარულმა გურამ პაპიტაშვილმა ჩაუყარა. საერთოდ, ბატონი გურამი მიიჩნევა დიდი საჭიდაო ტრადიციებით ცნობილ ქალაქში როგორც თავისუფალი ჭიდაობის, ისე სამბოს და ძიუდოს მესაძირკვედ. შრომისმოყვარე, წარმატებული სპეციალისტი სამივე სახეობის განვითარებაზე 50-იანი წლებიდან ზრუნავდა, მაგრამ რაც უფრო მეტი ახალგაზრდა მიდიოდა სავარჯიშოდ, ბუნებრივია, მით უფრო ჭირდა ერთი ადამიანისთვის საქმის გაძღოლა. ამიტომაც, პაპიტაშვილმა გვერდზე დაიყენა შრომისმოყვარე ახალგაზრდა მწვრთნელი გივი ზაუტაშვილი, ოღონდ მერე ორივენი მთლიანად ჩოხიან საჭიდაო სახეობებზე – სამბოსა და ძიუდოზე გადაერთვნენ. თავისუფალ ჭიდაობაში საქმის გაძღოლა კი ბატონმა გურამმა ნუგზარ სხირელს მიანდო.

„60-იან წლებში, გორის პედაგოგიურ ინსტიტუტში სწავლისას, ბატონ გურამ პაპიტაშვილის ხელმძღვანელობით თავისუფალ ჭიდაობაში ვვარჯიშობდი, მაგრამ ტრავმის გამო სპორტსმენის კარიერა ადრე დავასრულე. 1973 წელს ბატონმა გურამმა შემომთავაზა სათავეში ჩავდგმოდი პედაგოგიურ ინსტიტუტთან არსებულ თავისუფალი ჭიდაობის ჯგუფს. მაშინ ჯერ კიდევ ერთ დარბაზში გვინევდა მეცადინეობა ჩვენც და ძიუდოისტებსაც, მაგრამ ვინაიდან ძიუდოსა და სამბოში წარმატებების უკვე დიდი ტრადიცია არსებობდა და მოვარჯიშეთა რაოდენობაც სულ უფრო იზრდებოდა, ინსტიტუტის ისედაც პატარა დარბაზში ფიზიკურად ვეღარ ვეტეოდით და მოგვინია ალტერნატიული ადგილის მოძებნა. ასე გადავედით ცენტრალური სასპორტო სკოლის შენობაში, სადაც ჩვენთვის სავარჯიშო ფართი სკოლის ხელმძღვანელობას დიდი გაჭირვებით და ხვეწნა-მუდარით გამოვაცოფინეთ,“ – იხსენებს ნუგზარ სხირელი.

საფუძვლის ჩაყრა გურამ პაპიტაშვილის დამსახურება იყო, მაგრამ თავისუფალი სტილით ჭიდაობის სკოლის განვითარება გორში პირველ ყოვლისა ნუგზარ სხირელთანაა დაკავშირებული – ამას ვერავინ უარყოფს. ხო-

მსოფლიოს ჩემპიონის
საპატიო წრე ლას-ვეგასის
სალიჩაზე

ასე დახვდნენ მსოფლიოს
ჩემპიონს თბილისის
აეროპორტში.

ლო პირობები, სადაც გორელი მოჭიდავეები, მათი მთავარი მწვრთნელი, აგრეთვე მისი თანაშემწე მწვრთნელები ათეული წლების განმავლობაში მუშაობდნენ, ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებდა. საერთოდ, ნორმალური სავარჯიშო პირობები გორელებისთვის მუდამ ფუფუნებად ითვლებოდა. ახალი სავარჯიშო სივრცის და უკეთესი გარემოს შექმნის საჭიროებას ადგილობრივი თუ ცენტრალური ხელისუფლება ყოველთვის აღიარებდა. ამის თაობაზე კეთდებოდა განცხადებები როგორც ქალაქის ხელმძღვანელი პირების, ისე საზოგადოდ ქართული სპორტის მესვეურების მიერ, თუმცა საქმემ ძალიან დაიგვიანა.

ჯერ კიდევ 1980-იანი წლების მიწურულის ქართულ გაზეთებში ნახავთ ინფორმაციას იმის შესახებ, რომ გორში იგეგმება ახალი საჭიდაო დარბაზის მშენებლობა თავისუფალი სტილით მოჭიდავეებისათვის. 1989 წლის ადგილობრივი გაზეთი კი ლადოს მამის, გიორგი ხინჩეგაშვილის მორიგი წარმატების შესახებ წერას ასე ამთავრებს: „ამჟამად გორში იწყება მშენებლობა ახალი თანამედროვე სტანდარტების საჭიდაო დარბაზისა, რომელიც აღჭურვილი იქნება ტრენაჟორებითაც. ეს ხელს შეუწყობს გორში თავისუფალი სტილის ჭიდაობის კიდევ უფრო განვითარებას“.

90-იანი წლებიდან მოყოლებული, სპორტის დეპარტამენტის თავმჯდომარეები თუ სპორტის მინისტრები აანონსებდნენ, რომ გორში დარბაზის მშენებლობა „მომავალი წლის ბიუჯეტში იქნებოდა გათვალისწინებული“. ათეული წლები ასე მიილია. ბოლოს, როგორც იქნა, გორის საკრებულომ ახალი დარბაზის მშენებლობისთვის 2013 წლის ბიუჯეტში თანხა მართლაც გამოყო. მშენებლობა 2014 წელს დასრულდა. ახალი საჭიდაო დარბაზს ნუგზარ სხირელის სახელი მიენიჭა. დღეს სწორედ აქ ვარჯიშობენ ლადო ხინჩეგაშვილი, გენო პეტრიაშვილი, აგრეთვე საქართველოს ეროვნული თუ ახალგაზრდული ნაკრების წევრი სხვა გორელი მოჭიდავეები.

გორის საჭიდაო დარბაზის აშენება იყო პრაქტიკულად ახალი ფურცელი არა მხოლოდ ამ ქალაქში, არამედ საზოგადოდ საქართველოში თავისუფალი სტილით ჭიდაობის განვითარების გზაზე.

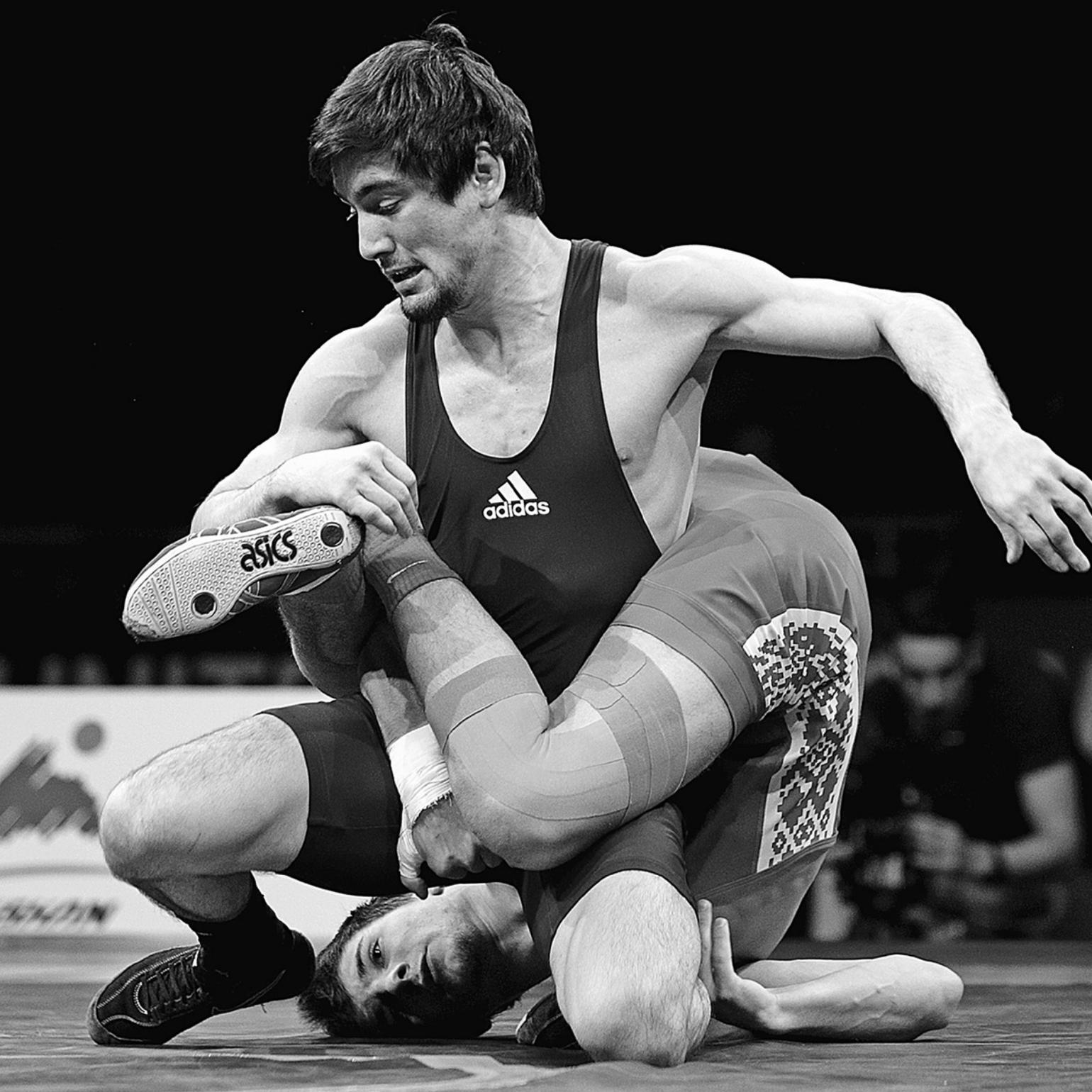
ცვლილებები

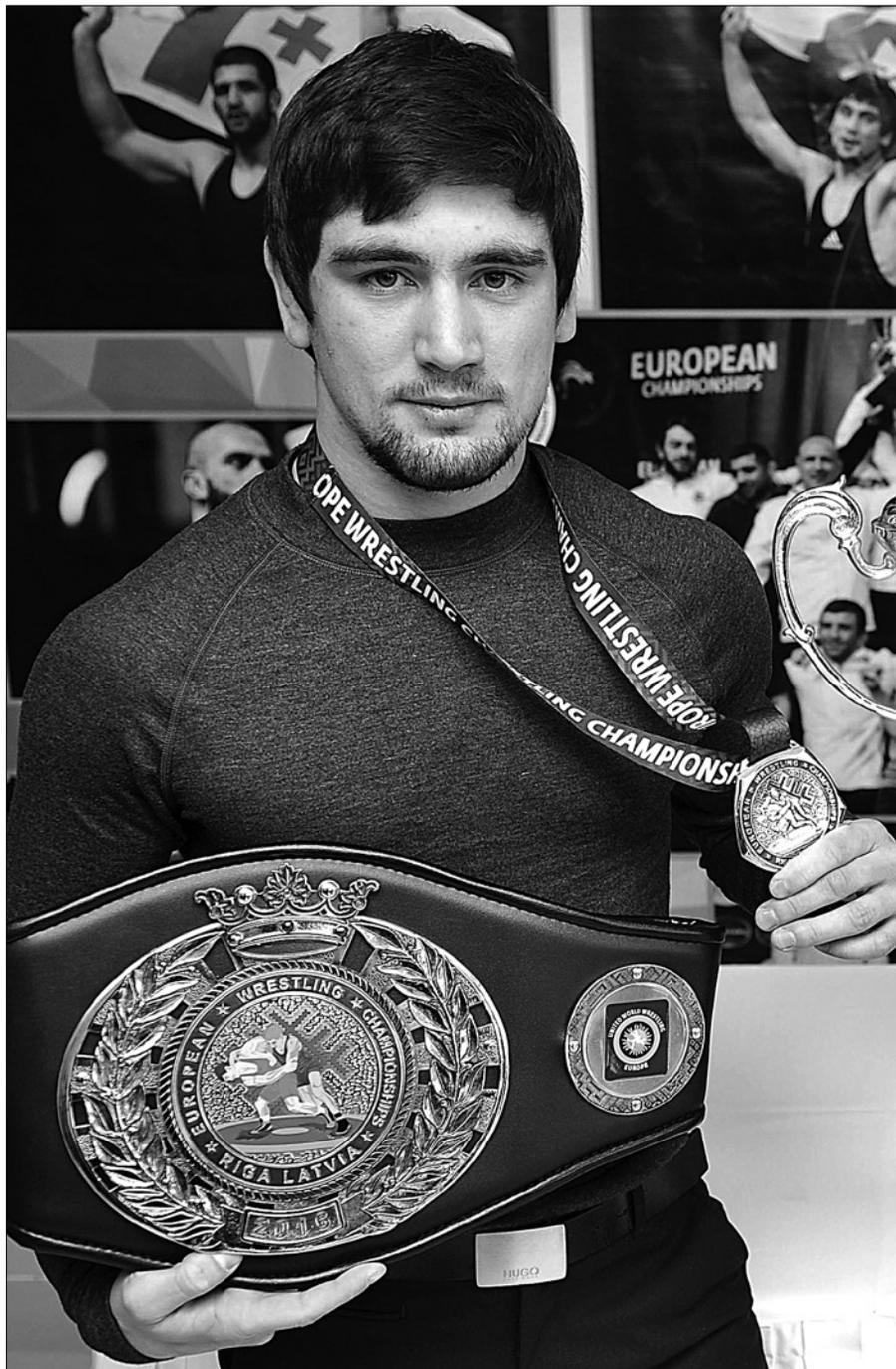
უაღრესად ნიჭიერი, შრომისმოყვარე და წარმატებული გორელი ფალავანის ლადო ხინჩეგაშვილის კარიერაში ლონდონის ოლიმპიადის შემდეგ ცვლილებები უფრო თვალშისაცემი გახდა. პირველ ყოვლისა, სპეციალისტები მიუთითებდნენ სპორტსმენის ტექნიკურ-ტაქტიკურ ზრდაზე, ფსიქოლოგიურ მდგრადობაზე, რასაც უთუოდ უნდა მოჰყოლოდა ახალი გამარჯვებები.

რასაკვირველია, მნიშვნელოვანი იყო პირადი და ეროვნული ნაკრების მწვრთნელების როლი, მაგრამ ისიც ცხადი გახდა, რომ იზრდებოდა თავად სპორტსმენის დამოუკიდებლობის ხარისხი.

„2011 წლის შემდეგ, რაც სხვადასხვა ქვეყნის საკლუბო შეჯიბრებებშიც ჩავერთე, შევეჩვიე დამოუკიდებლად მუშაობასაც. სწორედ საკლუბო შეჯიბრებებისას, როდესაც ჩადიხარ უცხო ქვეყნაში, არავის იცნობ, შეიძლება მხოლოდ ერთი, ან ორი მწვრთნელი გყავს უბრალოდ ნანახი სადმე შეჯიბრებაზე, ცხადია საკუთარი თავის პატრონი თავად უნდა იყო. თავად ვარჯიშობ, წონის კლებაზე ფიქრობ, ტაქტიკას ამუშავებ, გადანყვეტილებების მიღება დამოუკიდებლად გინევს. ამან ჩემზე ცალსახად დადებითად იმოქმედა. ამასთან, მომემატა გამოცდილებაც. კლუბებში ჭიდაობამ ჩემს საჭიდაო სტილზეც დადებითი ზეგავლენა მოახდინა. მაგალითად, ვიყავი ირანულ კლუბში, სადაც ძირითადად ირანელებთან მიწევდა პაექრობა, ისინი განსხვავებული ხელნერით გამოირჩევიან. ვიჭიდავე გერმანიაში და ევროპული სტილიც ახლოს გავიცანი. ასევე იყო სხვა კლუბებში გამოსვლისას, კარგად შევისწავლე ამ ქვეყნების მოჭიდავეთა თავისებურებები. ყოველივე ეს კარიერულ წარმატებებში საკმაოდ დამეხმარა.“

ლონდონის ოლიმპიადის შემდეგ ხინჩეგაშვილი 61 კგ-ში გადავიდა. ახალგაზრდა ფალავანის ფიზიკურ ზრდასთან ერთად, წონის კლება უკვე ერთობ რთული იყო, რადგან, როგორც აღვნიშნეთ, ცალკეული შეჯიბრების წინ 5-6 კილოგრამის დაკლება უწევდა. ამიტომ ლადომ ზედა წონაში ჩანაცვლება გადანყვიტა, თუმცა მაშინდელი ცვლილებები მხოლოდ წონას

2016 წლის ევროპის ჩემპიონატის ფინალში ხინჩეგაშვილმა იოლად დაძლია ბელარუსი გეორგი კალიეუს წინააღმდეგობა და მეორედ გახდა კონტინენტის ჩემპიონი.

ლადო ოქროს მედლით და ევროპის ჩემპიონის ქაზრით

არ შეხებია. საქართველოს ეროვნულ გუნდში ახალი ხელმძღვანელობა მოვიდა. მთავარ მწვრთნელად დაინიშნა მსოფლიოს და ოლიმპიური ჩემპიონი რევაზ მინდორაშვილი, სამწვრთნელო შტაბში გორელი მწვრთნელი დავით პოლოსიანიც შეიყვანეს.

ახალ წონასა და გარემოში ხინჩეგაშვილს ჯერ შიდა კონკურენცია უნდა დაეძლია. ამიტომ, საქართველოს ჩემპიონატზე გამოვიდა, სადაც ოქროს მედალი დაიმსახურა, შემდეგ იაშარ დოგუს ტურნირი მოიგო თურქეთში და ევროპის ჩემპიონატზე კი ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა.

კონტინენტის 2013 წლის ჩემპიონატს თბილისმა უმასპინძლა. საკუთარი მაცურებლის თვალწინ გამოსვლა ლადომ მაქსიმალურად დამაკმაყოფილებელი შედეგით ვერ დაასრულა – კვარცხლბეკის მესამე საფეხურზე დგომით ის, რა თქმა უნდა, კმაყოფილი ვერ იქნებოდა.

მართალია, ლადომ თბილისის არენაზე პრინციპული მეტოქე – აზერბაიჯანელი ჰაჯი ალიევი დაამარცხა სამ პერიოდში, იქამდე კი ესტონელი ბასკაკოვი სულაც 11:0 გაანადგურა, მაგრამ ნახევარფინალში ევროპის სამგზის ჩემპიონის რუსი ოპან სატის ბარიერის გადალახვა ვერ მოხერხდა. ძირითადად თანაბარ ბრძოლაში წარმართულ ამ შეხვედრაში გადამწყვეტი მომენტი მეორე პერიოდის მინურულს დადგა, როდესაც პერიოდის ფრედ დასრულების შემდეგ ოპან სატს ბურთულის ამოღების უფლება მიეცა. ბურთულა, რომელიც სატმა ამოიღო მას ანიჭებდა ჩოგბჯენში უპირატესობას და ეს უპირატესობა რუსმა გამოიყენა კიდევ. ბრინჯაოს მედლისთვის თურქ მუნირ აქთაშს შთამბეჭდავად (3:1, 6:0).

მომდევნო 2014 წლიდან დაიწყო ლადო ხინჩეგაშვილის „ოქროს ხანა.“ ვგულისხმობთ სამ დიდ შეჯიბრებაზე – ევროპისა და მსოფლიოს ჩემპიონატებზე და ოლიმპიურ თამაშებზე მოპოვებული ოქროს მედლებს.

თუმცა იქამდე ერთი ნიშანდობლივი ამბავი მოხდა ქიდაობაში. ფილა-სპრეზიდენტის რაფაელ მარტინეტის სავარძელი ახალმა თავკაცმა ნენანდ ლალოვიჩმა ჩაიაბარა, გარკვეული რეორგანიზაცია დაიწყო სხვადასხვა მიმართულებით და შეეხეო წონით კატეგორიებსაც. ეს კი პირდაპირ აისახა მოჭიდავეთა გარკვეული ნაწილის გეგმებზე. კერძოდ, თუ ადრე ოლიმ-

პიურ თამაშებზე ვაჟებში 8, ქალებში კი 4 წონაში ტარდებოდა შეჯიბრება, რეორგანიზაციის მერე მათი რაოდენობა გათანაბრდა და 6-6 გახდა. შესაბამისად, ვაჟებში ორი წონითი კატეგორია, მათ შორის ლადოს 61 კგ, არაოლიმპიურ წონად გამოაცხადეს. ამიტომ, თუ რიო დე ჟანეიროს ოლიმპიადაზე უნდოდა ასპარეზობა, გორელი ფალავანი 57 კგ-ში, ანუ ქვემო წონაში უნდა დაბრუნებულიყო, ან 61 კგ-ში, ანუ ზემოთ უნდა აენაცვლა. ლადომ მწვრთნელებთან ერთად მიიღო გაგანყვეტილება რიოს ლიცენზიისთვის 57 კგ წონით კატეგორიაში ებრძოლა, თუმცა ვიდრე სალიცენზიო შეჯიბრებები დაიწყებოდა, დროებით ძველ წონაში დარჩა.

ცვლილებები შეეხო უშუალოდ შეხვედრის მიმდინარეობის წესსაც: შემოიღეს ორი სამწუთიანი პერიოდი, თანაც მოჭიდავეები პირველ პერიოდში დაფიქსირებული ანგარიშიდან აგრძელებენ შერკინებას მეორე პერიოდში.

მოკლედ, ლადომ 2014 წელს ევროპის ჩემპიონატზე 57 კგ-ში იასპარეზა და პირველი ევროპული ოქროც მოიპოვა. ფინეთის ქალაქი ვანტა, სადაც ეს შეჯიბრება ჩატარდა, გახდა ათვლის ნერტილი მისი დიდი გამარჯვებებისა.

ვანტაში ხინჩეგაშვილმა ჯერ ბულგარელი გეორგ ვანგელოვი, შემდეგ კი ფრანგი ზოჰიერ ელ უარაქი ჩამოიცილა გზიდან. ყველაზე რთული და პრინციპული დაპირისპირება რუსეთის ნაკრების აფხაზ ნევრ რუსტამ ამპართან ჰქონდა. აფხაზი ლადოს დარად ამ შეჯიბრების ფავორიტებს შორის მოიაზრებოდა და გორელმა მოჭიდავემ იცოდა, რომ მისი დამარცხება საკვანძო იქნებოდა ევროპის ჩემპიონატზე.

მათი ჯახი ერთობ დრამატული აღმოჩნდა. პირველ პერიოდში ქართველმა 1:0 იმარჯვა, მეორე პერიოდი კი ამპარის უპირატესობით დაიწყო და წუთნახევარში ტაბლოზე 1:4 ენთო. მაგრამ ლადომ შეძლო კონცენტრაცია, შეუტია, ჯერ ქულა აართვა, ბოლო წუთზე კი ჩოგბჯენში ჩაიყვანა კიდევ ორჯერ ორქულიანი მიითვალა, რითაც დამაჯერებლად იმარჯვა.

ფინალური შეხვედრა მოლდოვური წარმოშობის მონაკოელ გენადი ტულბეასთან ხინჩეგაშვილის სრული უპირატესობით აღინიშნა. ლადომ ყველა კომპონენტში დაჩაგრა მონინალმდეგე და დიდი ანგარიშით – 12:3 დაამარცხა.

მთავარი ორთაბრძოლა
კარიერაში – რიოს
ოლიმპიადის ფინალი
იაპონელ რეი შიგუჩისთან.
საბოლოო ანგარიშია 4:3
ლადო ხინჩეგაშვილის
სასარგებლოდ და გორელი
მსოფლიოსა და ევროპის
ჩემპიონი უკვე ოლიმპიური
ჩემპიონი ხდება!

მწვრთნელი და ჩამბიონი
შეგირდი – ნუგზარ
სხირელი და ლადო.

იმავე წლის შემოდგომაზე, ტაშკენტის მსოფლიოს ჩემპიონატზე უკვე ევროპის მოქმედი ჩემპიონის რანგში ჩასული ხინჩეგაშვილი უზბეკეთის დედაქალაქიდანაც ოქროს მედლის წამოღებას გეგმავდა. ძალიან ახლოსაც იყო სანუკვარ მიზანთან, მაგრამ ვერცხლის მედლით დაკმაყოფილება მოუწია.

ტაშკენტში ჭიდაობა ლადომ ჩილელი ანდრე რენატო ქუისპეს დიდი ანგარიშით ძლევიტ დაიწყო – 10:0. შემდეგ აზერბაიჯანელ ახმედმაბი გუეზატილოვს 8:2 აჯობა. მეოთხედფინალში 4:0 სძლია ბელარუს ვლადისლაუ ანდრეიუს, ნახევარფინალში კი – მონღოლ ბეხბაიარ ერდენებატს – 6:3.

დრამა და დაძაბულობა დიდი დოზით თან სდევდა მის ფინალურ დაპირისპირებას ჩრდილოეთკორეელ მსოფლიოს ჩემპიონთან, კიონგ ლი იანგთან. ლადომ ჩინებულად დაიწყო და პირველი პერიოდი თავის სასარგებლოდ დაასრულა – 3:0. ასეთი უპირატესობით დაწინაურებულს, მეორე პერიოდში უკანმოუხედავად რომ არ შეუტევია, ცხადია არავის გაკვირვებია, მაგრამ თუ ეს უპირატესობა ხელიდან გამოეცლებოდა, ვერავინ იფიქრებდა. ლადოს კლასის ფალავანისგან მოულოდნელი ისიც გახლდათ, რომ ორჯერ ფეხიდან აყვანილი კორეელი გაექცა. თუმცა ამ დროს ის ჯერაც წინ იყო ანგარიშში. დრამა კი უკანასკნელ წამებზე დატრიალდა, როდესაც იანგმა ჩოგბჯენში ორი ქულა აართვა და სათავისო ანგარიში დააფიქსირა.

„ფინალის შედეგით უკმაყოფილი ვიყავი და ეს არც დამიფარავს, მაგრამ მთელ წელიწადს თუ გადავხედავთ, გამოჩნდება, რომ ასეთი წარმატებული სეზონი ჩემს კარიერაში აქამდე არ ყოფილა – გავხდი ევროპის ჩემპიონი და მსოფლიოს ვერცხლის პრიზიორი, ამასთან მოვიგე „გრან პრი“. არც ერთი ეს ტიტული ადრე არ მომეპოვებინა. საერთოდაც, წლეულს 57 კგ-ში ჩატარებული შეხვედრებში მხოლოდ ერთხელ წავაგე. ამიტომ, ამ შედეგებით თავი გავიმხნევე და სამომავლოდ უფრო დიდი მიზნები დავისახე,“ – თქვა ხინჩეგაშვილმა 2014 წლის მინურულს, სეზონის შემაჯამებელ ინტერვიუში.

პროვოკაციას პენიშული მედალი

ბელარუსმა ვლადისლავ ანდრეიუმ მსოფლიოს ჩემპიონატზე წაგების გამო ქართველზე ჯავრი 2015 წელს, ბაქოში გამართულ ევროპის პირველ თამაშებზე არასპორტული საქციელით იყარა.

აზერბაიჯანის დედალაქის ხალიჩაზე ეს სპორტსმენები მეოთხედფინალში შეხვდნენ ერთმანეთს. ბელარუსმა პროვოკაციული ძიძგილაობით, სამწუხაროდ, ხინჩეგაშვილის ჩხუბში გამონვევა შეძლო და ისინი ისე წაკინკლავდნენ, რომ შეხვედრა შეწყდა და მსაჯებმა ორივე მოჭიდავის შეჯიბრებიდან მოხსნის გადაწყვეტილება მიიღეს.

„რა თქმა უნდა, კარგი იქნებოდა, პროვოკაციას არ ავყოლოდი, მაგრამ ემოციების შეკავება გამიჭირდა. სხვასაც ვერ დავაბრალებ, რადგან ყველანი თავად ვართ საკუთარ ქმედებაზე პასუხისმგებლები. ჩემთვის ძალიან მტკივნეული იყო შეჯიბრებიდან მოხსნა, რადგან კონტინენტის პირველი თამაშებისთვის ექვსი თვე ვემზადებოდი, თავდაუზოგავად, დიდი მონდომებით ვიშრომე. დარწმუნებული ვარ, რომ მედალს უეჭველად ავიღებდი, მაგრამ ჩემპიონობისაც ძალიან მეიმედებოდა. ზოგი ჭირი მარგებელიაო და, ეს ეპიზოდი იქცა ჩემთვის სამომავლოდ იმის მაგალითად, რა არ უნდა გავიმეორო აღარასოდეს. სხვათა შორის, ცოცხა ხანში, უკვე მსოფლიოს ჩემპიონატზე თითქმის მსგავს სიტუაციაში მაქსიმალურად შევიკავე თავი, რაც დამიფასდა კიდევ.“

ლას ვეგასის საბანძური

ამერიკულ ლას ვეგასში გამართულ მსოფლიოს ჩემპიონატზე ლადო ხინჩეგაშვილისთვის ესოდენ ნანატრი ოქროს მედალი გამოიჭედა. სწორედ ლას ვეგასში დატრიალდა კარიერული ბედის ბორბალი გორელი ფალავანისთვის წალმა და დღემდე ყველა შეჯიბრებიდან მხოლოდ ოქროს მედლებით ავსებს თავისი ჯილდოების კოლექციას.

ლადო ნინჩეგაშვილი:
„შეუდარებელია, როდესაც
რომელიმე შეჯიბრებაზე
და მით უფრო ოლიმპიურ
თამაშებზე მშობლიური
ქვეყნის დროშას ყველაზე
მაღლა სწევენ და ჰიმნზე
მთელი დარბაზი ფეხზე
დგება!“

ლას ვეგასში ნაჩვენები შედეგი მხოლოდ ხინჩეგაშვილისთვის არ ყოფილა საეტაპო. მთელი ათი წლის განმავლობაში თავისუფალ ქიდაობაში საქართველოდან მსოფლიოს ჩემპიონი ალარავინ გახდარიყო და ამ ნავსიან პერიოდს ვინ დაასრულებდა, თუ არა ლადო ხინჩეგაშვილი.

საინტერესოა, რომ 2005 წელს ამ წარმატებას რევაზ მინდორაშვილმა, ანუ ეროვნული ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა მიაღწია და ათწლიანი პაუზის შემდეგ უკვე შეგირდთან ერთად იზეიმა მორიგი დიდი გამარჯვება.

„ათი წელიწადი გავიდა მას შემდეგ, რაც რეზო მინდორაშვილი გახდა მსოფლიოს ჩემპიონი და ეს ნავსი ახლა ლადო ხინჩეგაშვილმა გატეხა. ასეთივე ვაკუუმი გვექონდა ახალგაზრდებს შორის 1980-იანი წლების მიწურულს, როდესაც მსოფლიოს ჩემპიონი ახალგაზრდებში ქართველებს 11 წელიწადი აღარ გვყავდა და მაშინ ნავსი მამამისმა – გიორგი ხინჩეგაშვილმა გატეხა. მის მიერ მოპოვებული ჩემპიონობის შემდეგ წარმატებების ახალი ტალღა დაიძრა. იმედი მაქვს, მსოფლიოს ჩემპიონატზე ლადოს ამ გამარჯვებას იგივე შედეგი მოჰყვება,“ – აღნიშნა ჩემპიონატის დასრულების შემდეგ ნუგზარ სხირელმა.

2015 წლის მსოფლიოს ჩემპიონატზე ლადოს პირველი მეტოქე იტალიელი სალვატორე მანინო გახლდათ, რომელსაც შანსი არ დაუტოვა – 10:0. მომდევნო მეტოქეს, ბულგარელ გეორგი ვალენტინოვ ანგელოვს 6:1 მოუგო.

ყაზახეთის სახელით მოასპარეზე ნურისლამ სანაევი იყო ის მოჭიდავე, რომელიც ევროპის ჩემპიონატზე, ვლადისლაუ ანდრეიუს მსგავსად, პროვოცირებით ცდილობდა ხინჩეგაშვილის მდგომარეობიდან გამოყვანას და რომელსაც ლადომ მაქსიმალური თავშეკავებით უპასუხა და არ აჰყვა. ამჯერად, ლას ვეგასში ძველ მეტოქეებს შორის გამართულ მძიმე ბრძოლაში კვლავ ქართველმა იმარჯვა — 7:5. ფიზიკურად სანაევი ძლიერი ჩანდა, მაგრამ ქართველმა მოწინააღმდეგეს პირველ ყოვლისა კლასით აჯობა.

გამეორდა წინა მსოფლიოს ჩემპიონატის ისტორია – ნახევარფინალში კვლავ მონღოლი ბესბაირ ერდენრბატი დაუპირისპირდა ლადოს. ამჯერად ლადომ უფრო დიდი უპირატესობით გაიმარჯვა – 10:2.

ფინალი. ლადო ხინჩეგაშვილი – ჰასან რაჰიმი. ქართველის მეტოქე ასევე საჭიდაო ქვეყნის ნარმომადგენელია. ირანელი ლას ვეგასში მსოფლიოს ჩემპიონის ტიტულით იყო ჩასული და ეს ტიტული 2013 წელს ხომ სწორედ ლადოს გამწარების ხარჯზე მოეპოვებინა. ხინჩეგაშვილს რევანში სწყუროდა, ხოლო რაჰიმს მიღწევის გამეორება და იქვე იმის დამტკიცებაც, რომ ორი წლის წინ მან ალაღად მოიგო.

პირველი საჯარიმო 30-წამიანი ჩვენებურს ჩაურთეს და რადგან დროის ამ მონაკვეთში ქულა ვერ აიღო, ირანელი დანინაურდა – 1:0. პირველივე პერიოდში ლადომ ურთულესი პოზიციდან ფეხში შესვლა და ჰასანის გადაგდება შეძლო. გდება 2-ქულიანს ჰგავდა, მაგრამ მსაჯებმა 1 ქულა აკმარეს. ქართველმა მწვრთნელებმა გააპროტესტეს, თუმცა ვითომდა უსაფუძვლო პროტესტის გამო, არბიტრებმა კიდევ ერთი ქულა ირანელს დაუმატეს – 1:2. რთული იყო ამ ვითარებიდან თავის დაღწევა, მაგრამ მეხუთე წუთზე, როცა ამას ირანელის კიდევ 2 ქულა დაემატა, ისე ჩანდა, რომ ხინჩეგაშვილი ახლაც დარჩებოდა ვერცხლის მედლის ამარა. მაგრამ ლადო სხვაგვარად ფიქრობდა. დარჩენილ წამებში ჯერ ორქულიანით შეამცირა ანგარიშში სხვაობა (3:4), ბოლოს კი, უმნიშვნელოვანესი შეხვედრის დასასრულამდე 13 წამით ადრე რაჰიმს ფეხში ელვასავით შეუვარდა და ჩოქბჯენში ჩაიყვანა – 5:4. ეს უკვე გამარჯვება იყო!

რევაზ მინდორაშვილი: „არ ვაპირებდი „ჩელენჯის“ შეგდებას. არადა, იქ ქულა იყო, მაგრამ არ მოგვცეს. ვფიქრობდი, რომ პროტესტი შედეგს არ მოიტანდა. სასწაული უნდა მოხდეს, რომ ქულა მოგვცენ. სამი ქულით ჩამოვრჩით, მაგრამ მაინც ივაჟკაცა ლადომ. თუმცა, შემძლია დავიფიცო, რომ ბოლო წამამდე მჯეროდა მისი გამარჯვების. მან ყველა შეხვედრა მაღალ დონეზე ჩაატარა. ყველაფერი გათვლილი ჰქონდა, ფინალში კი ნამდვილი მასტერკლასი ჩაატარა. მჯერა, რომ ლადო ოლიმპიადაზეც გვასახელებს. ის ჭკვიანი ბიჭია, ყველანაირად ძლიერი და ჩამოყალიბებული სპორტსმენია. თავის თავზეც ბევრს მუშაობს და საერთო ნამუშევარს საკუთარსაც ამატებს. ფსიქოლოგიურადაც ძლიერია და გამოცდილებაც დიდი დაუგროვდა.“

*ქეთევან გაგნიძე, ლადო ხინჩეგაშვილის დედა:
„ფინალის სანახავად ტელევიზორი არ ჩამირთავს. ლოცვების კითხვა დავიწყე. ცოტა ხანში, სკვერიდან წამოსული ოვაციებით და სიხარულის გამოხატვებით სმაურით მივხვდი, რომ ლადომ გაიმარჯვა! მერე სახლში მეზობლები, ნათესავები და ახლობლები მოვიდნენ. მილოცავდნენ შვილის ჩემპიონობას. რა თქმა უნდა, ეს ბედნიერების წუთები იყო.“*

მსოფლიოს ჩემპიონატზე რიო დე ჟანეიროს ოლიმპური თამაშების საგზურებიც თამაშდებოდა და ის ცხადია ჩემპიონსაც გადაეცა. საგზური კიდევ სამმა ფალავანმა მოიპოვა, მათ შორის, გორელმა გენო პეტრიაშვილმაც, რომელიც ლას ვეგასში ბრინჯაოს მედლის მფლობელი გახდა.

2015 წელი ხინჩეგაშვილის საშინაო აღიარებით მიიღია – იგი ქვეყნის წლის საუკეთესო სპორტსმენად გამოაცხადეს საქართველოს ეროვნულმა ოლიმპიურმა კომიტეტმა და საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრომ.

რიზიანი რიზა

ლადო ხინჩეგაშვილის ტრიუმფალური სვლა 2016 წელს რიგაში გამართულ ევროპის ჩემპიონატზე გაგრძელდა. თუმცა ეს ჩემპიონატი მთელი ნაკრებისთვისაც გამორჩეული იყო. საქართველოს თავისუფალი სტილის მოჭიდავეთა ნაკრებმა ევროპის ჩემპიონატზე მედლების ოდენობით და ხარისხით ისტორიაში საუკეთესო შედეგი აჩვენა. ვინ შეიტანდა ლომის წვლილს ამ წარმატებაშიც, თუ არა გორის საჭიდაო სკოლა – ლადო და გენო პეტრიაშვილი ევროპის ჩემპიონები გახდნენ, დავით ტლაშაძემ (70 კგ) კი ვერცხლის მედალი მოიპოვა!

ლადო ლატვიის დედაქალაქში 61 კგ-ში გამოდიოდა. ეს გადანყვეტილება გასაკვირი არავისთვის არ ყოფილა, რადგან 57 კგ-ში ოლიმპიადის ლიცენზია უკვე ხელთ ჰქონდა და ორგანიზმი რატომღა უნდა ეტანჯა?

ჩემპიონატის ნახევარფინალამდე იგი ისე მივიდა, რომ ქულა არ დაუკარგავს. პირველ ორთაბრძოლაში მაკედონიელ იასინ რედჯალარს მოუგო 10:0, შემდეგ სომეხ ვლადიმერ ფრანგულიანს ამის ნახევარი აკმარა.

2 ქულა დაკარგა კარგად ნაცნობ ჰაჯი ალიევთან შეხვედრაში, მაგრამ თავად 4 ქულა აიღო. ეს ფაქტობრივად მთავარი შერკინება იყო ამ წონაში და ნაადრევ ფინალად შემთხვევით არ მოუხნათლავთ. ნამდვილ ფინალში

ხინჩეგაშვილმა შედარებით იოლად დაძლია ბელარუსი გეორგი კალიეუს წინააღმდეგობა და მეორედ გახდა კონტინენტის ჩემპიონი.

რიგაში მოპოვებული გამარჯვებით ხინჩეგაშვილმა ევროპის ჩემპიონატებზე მედლების საკუთარი მარაგი ოთხამდე გაზარდა. ოთხი მედალი კონტინენტის სხვა ქვეყნების წარმომადგენლებსაც აქვთ მოპოვებული, მაგრამ ლადოს შედეგი მაინც უნიკალურია. საქმე ის არის, რომ ყველა მედალი მას ოთხ სხვადასხვა წონაში 55, 57, 60 და 61 კგ წონით კატეგორიებში აქვს აღებული!

ჩანს, ხინჩეგაშვილის სპორტულ ფორმასა და შესაძლებლობებზე არც წონის ცვლილება მოქმედებს, არც მეტოქის ტიტულები და სტატუსი, არც მსაჯების არცთუ იშვიათად ტენდენციური დამოკიდებულება და არც სხვა გარემოებები.

ახალი გამარჯვებებისთვის

ევროპის 2016 წლის ჩემპიონატი ხინჩეგაშვილისთვის ბოლო შეჯიბრება იყო რიო დე ჟანეიროს ოლიმპიურ თამაშებამდე. რიოს შემდეგ კი იგი როგორც მოსალოდნელი გახლდათ, ისევ დაბრუნდა 61 კგ-ში, საიდანაც ხელახლა შეუდგება მორიგი გამარჯვებებისათვის ბრძოლას.

– ლადო, 25 წლის ასაკში ფლობ ყველა იმ ტიტულის, რომელიც მოჭიდავეს შეუძლია კარიერის მანძილზე დაიმსახუროს. ხომ არ გახდება ეს ფაქტორი სამომავლო მოტივაციის დაკარგვის საფუძველი? – ვეკითხებით მას.

– რასაკვირველია, ასეთი წარმატებების მიღწევა დიდი პლიუსია, როგორც სპორტული კარიერისთვის, ისე ჩემი ცხოვრებისთვის. მაგრამ მოტივაციაზე ეს უარყოფითად არ იმოქმედებს. პირიქით, ახლა გაცილებით მშვიდად ვიქნები. ნაკლები იქნება ფსიქოლოგიური დატვირთვა, რადგან ყველა ტიტული მოპოვებული მაქვს. მაგალითად, ევროპის ჩემპიონობის მოგება მეორედ უფრო გამიადვილდა, ვიდრე პირველად. მოკლედ, სერიოზული შედეგი რომ უკვე გაკეთებული მაქვს, სიმშვიდის საფუძველს მაძლევს.

